

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek. Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library. All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

Östas Tevertin

Nya Dikter

W.A

Allmänna Sektionen

Litt.
Sv.

NYA DIKTER

AF

OSCAR LEVERTIN.

Ex A

NYA DIKTER

AF

OSCAR LEVERTIN.

STOCKHOLM.
ALBERT BONNIERS FÖRLAG.

NYA BOKER

STOCKHOLM.

ALB. BONNIERS BOKTRYCKERI 1894.

PÅ MIDTEN AF VÄGEN.

I denna natt min ungdoms slut beseglas,
i morgon trettitalets höjd jag når,
och drömmande jag hör, hur dörren reglas
som ledde till min ungdoms ljusa år.
Mitt bröst är fullt. Uti mitt öra klingar
en sorgmarschs tungt högtidliga musik,
och mig den sista afskedsmärta bringar,
som känns, när anförvant bärs bort som lik.
Fast död, så länge än du i din kista
låg höljd af sång och liljor i mitt hem,
än mellan oss ej banden kunnat brista,
nu döda ungdom sjungs ditt rekviem!
Rundt om min bänk sig nattens mörker breder,
i salens spis hvar glöd har falnat slut —

*din arfving sitter ensam kvar och reder
i midnattstimmans ro ditt sterbhus ut.*

*Det gamla uret med sin tunga pendel
min ungdoms saga täljer med en takt
högtidligt stor som i en sång af Händel;
och medan natten går sin tysta vakt,
gestalter som flytt bort sig sakta närma,
och blott jag rytmen hör af deras gång,
mitt blod får ungdomstidens fart och värma
och i mitt bröst sjungs blomstermånans sång.
Som när mot kvällen det bland syrener svalkas,
och man i solväf skynta ser sin brud,
min döda ungdoms drottning ser jag nalkas
med gyllne snören på sin bröllopskrud.
En kort sekund — jag jublar och jag gråter,
en kort sekund — och flyktat har mitt rus,
vid eld som kolnat finner jag mig åter
allena i min ungdoms sorgehus.
Så jag i natt mitt sista offer tänder,
för hvad mig kärare än lifvet var,
och låter glida utur mina händer
den gyllne ked, som jag så länge bar.*

Förseglar minnet med de sju sigillen,
och af min ungdomskärleks rosenträd,
en sista kvist med tårar i pupillen
på vården lägger jag och böjer knä.

Nu fönsterbjälkens kors på golfvets tilja
mot dunklet tecknas af — det dagas skall,
hur länge än mitt hjärta kunde vilja
få gråta ut vid mörkrets bönepall.

Välän ståt upp! Min majtid väl är lyktad,
och lyktad vandringen mot bergets topp.

Från stigarne är morgondrömmen flyktad,
som väfts af trots, af illusion och hopp.

Den första klasen fallit, och på vägen
försommarns fågelkvitter hörs ej mer,
om jag mig vänder mot de gångna stegen,
som mot en mörk cypressallé jag ser.

Dock tyst därmed! Min middagshöjd är inne,
och hur det är, det dock känns skönt att stå
i solens hela glans på bergets tinne
med hvarje synvidd kyligt klar och blå.

Uti mitt hufvud nya tankar trängas,
djupt i mitt hjärta nya känslor gro;

af lifvets fullhet än mitt bröst vill sprängas
här högt på fjällets middagsklara ro.

Så kom du ängsligt skydda grynings låga,
som viger in mitt trettonde år,
och med din ljusflods purpurröda råga
lys upp den gängstig som mig återstår!
Ej skall jag hälsa dig med suck och bäfvan
för hvad du i ditt sköte bära kan.
Hvad än du gifver mig jag utan trefvan
vill taga mot och bära som en man.
Gif mig blott kraft att mot mitt hjärta trycka
med jämnmod både ljuf och dyster dag,
ej som ett barn jag tigga vill om lycka,
ty ej jag känner själf mitt väsens lag.
Ty kan allen med sorgs och nöds insegel
mitt inres skumma gåta löst jag få
liksom metall i eld blott smälts ur degel,
välan, må då mig smärtans gissel slå.
Ett dunkelt bud, som blef mitt värf att fylla
är brännande, djupt i min ande lagdt,
låt mig min lyckodröm se täckt af mylla,
blott jag en gång det dunkla ord får sagdt,

*som är min lefnads mål, min lefnads mening
och lösen på min längtans hemlighet.*

*Sen slumre må i död och djup förstening
det jag, som log, som längtade och gret. —*

✿

SYNER OCH SÄGNER.

✿

DE VISA OCH DE FÅVITSKA
JUNGFRURNA.

Vid midnatt, när husen kring kyrkans kor
böjt slumrande gaflar tillhopa,
som barn sina hufvud kring kjorteln hos mor,
och väktarne tröttnat att ropa,
när tärningen tystnat, sländan fått lof,
och lutan slumrat mot karmen,
och kvällstrött vid speglade stadsbrunn sof
Gudsmoder med pysen vid barmen,

då hörde de visa jungfrur fem
från tornet den sjungande kläppen.

Det var brudgummens stämma, som kallade dem.
Som eld genom fönstren i skeppen
det lyste af rosor och blödande ljus,
och ekdörren flög upp i portalen,
och klockornas mäktiga bröllopsss
flöt tungt genom rådstusvalen.

Men de visa jungfrurna kände ej skräck.
Deras bröllopslampor på hyllan
ej hade af rost eller damm en fläck,
ej oljan de spillt uti myllan.
Af slätadt hår och af struken dräkt
föll skuggan på murarnas krampor,
där de skredo mot kyrkan, lyftande käckt
sin visdoms brinnande lampor.

Den ena left hellre i mörker och natt
än en droppe af oljan förbruka.
På enslig sängkant i afund hon satt
och bevakade girigt sin kruka.
Den andra värmt sig vid grannens ljus

och lysts af dess återskimmer,
och fråssat på slöverskans fröjderus
genom springan i väggens timmer.

De flesta som kloka mödrar bränt,
som nöjets prutande kunder,
till jul och till påska de lamporna tändt
i korta sparsamma stunder.
De läppjat i löndom vid bågarens rand,
och bak rigel endast torts våga
att tända som lusteld med trånsjuk hand
en liten och rodnande låga.

Så gingo de visa jungfrur fem
som ringprydda brudar till kyrkan.
Men deras systrar, de fåvitska fem
ej mindes förmälning och dyrkan.
Hvi drömmen I barn? Har Er mörkret ledt vill?
Finns ej olja i lampan för veken?
För bröllopets fest nu dörren stängs till,
och I glömmen Er brudgum i leken!

I sitten i säfven vid lustgårdens sjö
och lösen spänne och sölja,
och speglen skuldror hvita som snö
i dammens stjärnblå bölja.
I cypresserna susa åren hän.
Edra lampor tyna i natten,
men skuldrornas rundning och blickens sken
än lysa i stjärnblått vatten.

I dansen och sjungen med locken för vind
fast oljan ren är förbrunnen,
I bjuden som frukt Er persikokind
och som blomma den blomlika munnen.
Ert skratt är den ensamma mannens dröm,
det är takt af ett bultande hjärta
i den hvinande sången af kjortelns söm
mot vrister och anklar smärta.

Snart hymnen från klockorna tystnat har,
som de visa jungfrurna viga.
Men de fåvitska sorglöst glömma sig kvar

i rosengård och vid giga.
I förskjutna blin! I förkastade blin,
när mot blygrå gryning det lider.
Men I hvilen bland vallmo, I vaken vid vin,
hvad bry så Er kommande tider.

Nej låt Edra systrar få löften och ring
som trohetspant och belöning,
och bären I fritt de facklor ikring,
som skänka världen försköning.
Se lifvet är trældom och gatan grå,
där ej I tändt de lysande blossen,
låt glimmande facklor mot höjden slå,
så de blända den krypande trossen!

På vägarne vimlar en småväxt släkt
med tanken vid mått och vid vikter.
Den kallar sin måltidsdricka för sekt
och sin rönnbärsviisdom för plikter.
I jungfrur, som endast det budet lärt
att gifva med fulla händer,

hvad Er skapelsens ynnest af gunst beskärt,
hell Er, I mitt hjärtas fränder.

Se världen är tomhet. En ynkedom
de mänskliga dygderna blifva.
Blott ett har det evigas rikedom,
och det är driften att gifva,
att gifva sitt blod, sin kyss och sin själ,
som en gång i Bethaniens hyddor
Maria göt öfver frälsarns häl
sin salfva med alla dess kryddor.

Så låt Edra lampor brinna till slut!
Blott att gifva och brinna är lycka.
Och lären ock mig att hvar festens minut
som en brud mot mitt hjärta trycka,
I fåvitska jungfrur, som vigseln förglömt,
men för världens glans och förgyllning
all känslans och drömmarnes olja tömt,
mitt bröst är fullt af Er hyllning.

I ställt rosen och lyran på lifvets bord
och stänkt himmelsk yra i drycken,
I tvungit till sång våra tröga ord
och stenarne slipat till smycken.
När helst jag en stråle af skönheten ser
och till lidelsens lutspele lystrar,
vill jag prisa för allt hvad jag älskar, Er,
I slösande, fåvitska systrar.

VIVIANE.

I veckorna vid vårfru-tid,
när kälen går ur marken,
och luften lyser blå och blid
kring skottena på barken,
då som en sång, hvars spröda ljud
ren vintern gifvit bane,
jag minnes städs min barndoms brud
den hvita Viviane.

Där soln i Väsklands fruktträdsskog
bland blomsterregnen strömmar,
och städs min gosselängtan drog
i sina skymningsdrömmar,

hon låg på bädd af gräs och strå
med vårblekt löf kring armen,
och sina tunga flätor två
i kors på jungfrubarmen.

På blomsterlägrets sköra rand
lik vårens hvita fjäril
låg tunn och spenslig hennes hand,
och som från slocknad äril
än gled längs kindens bleka hud
en rodnad knappast verklig,
men under silfverhäktad skrud
var ingen andning märklig.

I trädens kronor hördes matt
den sista fåglalåten.
Och daggen föll, och det blef natt,
min kind var våt af gråten.
Men munnen städs hon sluten höll,
och öfver ögonlocken
allt tätare och tyngre föll
den hvita blomsterflocken.

I veckorna vid vårfru-dag,
när upp gå alla vatten,
när fågelsången tonar svag
och gräset gror i natten,
liksom ett drömmens leende,
som döden gifvit bane,
jag minns min barndoms älskade
den hvita Viviane.

YÅR.

En natt i maj jag såg en syn i hvitt,
en vit gestalt i hvita fruktträds midt,
och blondt som dagens första flod af ljus
flöt hennes hår i morgonvindens sus.
Längs hennes klädebonads mantelflik,
som föll mot marken sid och drottninglik,
göt våren all sin ljusa rikedom
af sollyst dagg och hvithylt äppelblom.

Men hon, som vit i vårens blomhvalf stod,
hon ägt en gång hvar droppe af mitt blod,

behärskande med ljuf, despotisk makt
min tankes rytmer och mitt hjärtas takt.
Och än den minnets njugga fattigrest,
som ensamt jag har kvar af lifvets fest,
är blott en svag och kvällsblid återglans
från soln, som dött bak hennes ögonfrans.

Och leende hon gick mot bäddens rand.
Hon räckte mig sin tunna, hvita hand,
och hennes hår föll mot min hufvudgård,
men i mitt bröst stod upp den döda värld
af lust och kraft, af solsken, skratt och sång,
som fyllt med salighet min dag den gång,
då lidelsens och lyckans purpursöm
än sirade min lefnads bleka dröm.

Det fruktträdgårdens första pingstdag var
med doft och blom och ljusa fjärlspar.
Vi gingo hand i hand och blick i blick,
där stigen solig genom grönskan gick.

En enda smekning evigt djup och lång
var ögats leende och stämmans sång,
men rundt göt våren all sin rikedom
af sollyst dagg och hvithylt äppelblom.

I THAKA.

Jag drömt som främling på en främmad strand
Gud vet hur många år.

Nu vill jag hem. Jag redan lagt från land,
i silkesseglet stormen slår.

Framåt mot obefarna vattendrag
förbi Herakles' stoder
mot fjärran ö i blå arkipelag
jag vridit skeppets roder.

Där ligger solskenslyst i hafvets midt
mitt Ithaka, den ö,
där fruktträdshvalfven evigt lysa hvitt
och dyningarne dö

i säfven som en mattad aftonsång
från kärleksdomnad lyra,
dit, vore färden än så hård och lång,
vill jag min farkost styra.

Där står det hvita, marmorsvala hus,
i hvilket jag vill bo.
Där silfverpoppeln har det högtidssus,
som hägnar med sin ro.
Ack världens vägar, jag är trött på dem!
Jag hör det dunkla krafvet
mot längtans Ithaka, mitt hjärtas hem,
min hvita ö i hafvet.

På hemfärd stadd jag lyssnar så förströdt
på lifvets lust och larm
som på en man som af en slump mig mött
och håller fast min arm.
I bröder, än jag går som en bland Er,
men ren mot slag som smekning
med afskedsstundens gåtfullhet jag ler.
Jag har gjort upp min räkning.

Blott starkare förnimmer jag hvar dag
den manande musik,
som eko är af kvällens böljeslag
emot min hemös vik.

Jag drömmer lutad öfver skeppets toft.
I skum delfiner skalkas,
än syns ej ön, men luftens mandeldoft
förtäljer, att jag nalkas.

Så vill jag bära allt, hvad än en man
kan bära utaf ve,
ty ett jag vet, ej evigt räcka kan
mitt hjärtas odysseé.

Min sorgs, min glädjes skiljemynt — allt glöms
som mull i mull begrafvet,
när skeppet når sitt Ithaka, sin dröms
vårhvita ö i hafvet.

SIBYLLANS DRÖM.

I.

Sibyllan, den uråldrigt gamla,
som kunnat år i skötet samla,
som hedens tisteldun i tal;
hon, som sett världar gro och svinna,
som droppar komma och förrinna
i nereidens musselskal,

nu lik en stod vid Tiberns källa
hon sof i remnad tempelcella
med fårad kind mot knotig hand,
och sträfva isgrå lockar föllo
mot bindlarne, som barmen höllo,
mot gördelbucklans kopparrand.

Ej klagan af i striden fallen,
ej jubelklangen af metallen
från hofvarne i segrarns spann,
ej bågarn, plogen eller bilan
förmådde störa marmorhvilan,
som hon på vittrad sockel fann.

Men mätt på allt, på ord och sånger,
på lust och smärta, synd och ånger,
hon lät med slummer seklen gå.
Om vintern frätte pelargrunden,
om våren klädde tempellunden,
städs oberörd hon sof ändå.

Blott skarpare i pannan strecken
sig ristade, blott tyngre vecken
förstenades i fotsid rock.
All tid var stoft mot kjortelns sömmar,
allt lif en svärm af töckendrömmar
bak hennes slutna ögonlock.

II.

Sibyllan så i sekler drömde,
hon syner varnade och glömde,
till dess en stjärnhög vinternatt
hon såg en kvinna kosan ställa
emot den öfvergifna cella,
där själf vid kallnad härd hon satt.

Mot kolsvart hår brann diademet,
sin son hon bar mot mantelbrämet,
en kungamoder med sitt barn,
i gullstyft släp och axelstycke,
en gyllen grip till bältesmycke
och tofsar utaf purpradt garn.

Sibyllan, som sett troner bräckas
och kvinnoskönhet le och släckas,

som kornblix skimrar och förgår,
hon log mot smyckena och banden,
mot prakten ifrån morgonlanden
och kronan ikring piltens hår.

Men stolt och dock så enkelt stilla,
som när en ungmor bär sin lilla
till stammorns stol i spiselvrån,
från mantelveck och snibbar bjärta,
nu kvinnan mot sibyllans hjärta
helt långsamt lyfte upp sin son.

Då slumrerskan spratt upp och kände,
hur barnets krona åter tände
allt domnadt lif i hennes barm;
men innan hon till sansning hunnit,
den höga kvinnan re'n försvunnit
med son som spira på sin arm.

III.

Med bruset af en is, som brister
af bergsflod, som sitt stängsel mister,
sibyllan hörde i sitt bröst
i stormande, gudomlig yra
en silfversträngad jättelyra :
den nya tidens siarröst.

I rodnad brandröd som cinober,
hon såg med stela ögonglober
bland österns flammor dagen gry.
Men svart, som från förbrända tempel,
Roms offerrök med dödens stämpel
re'n märkt kampanjans morgonsky.

I klang af krossade klenoder,
af sönderbrutna gudastoder

dog natten med sin dömda släkt;
ur doft af blom i knoppningsdvala
och sång från än ej kommen svala,
steg nya världars morgonväkt.

Nu hänförd reste sig sibyllan.
Om allt, som spirade i myllan
och sipprade i torkad brunn,
om nya spenar till att dia
hon fick en rusig håg att sia
och satte tuban för sin mun.

Och tuban klang, som stormen hviner.
I hvita, remnande ruiner
föll Cesarstadens tempelrad.
I segercharn brast purpurselen.
Som visset löf från kapitälen
slets pelarnes acanthusblad.

MARIA MAGDALENA.

Kvällsblidt blåna bergen,
bortom pelarhallen
sjunges sakta smeksam sång.
Släckt är purpurfärgen,
första skuggan fallen
efter djupröd solnedgång.

Offra, budet säger
offra, ej det halfva,
men all världens fröjd som bot.
Hvad jag dyrast äger
kostbar, kryddad salfva
skall då gjutas för hans fot.

Skålen re'n i handen
bär jag som den gömmer
i sin skymningsblå safir.
Sinad ström i sanden,
när dess doft jag tömmer,
Magdalenas lefnad blir.

Välluktstung till brädden
om de ljufva åren
rika smörjelsen bär bud:
aloë från bädden,
myrrhadoft från håren
vallmo vissnad mot min hud.

Vilda fikonträdens
kåda, gästabudens
lukt af indiskt speceri.
Gyllne rökverks-skedens
aska, bröllopskrudens
festdoft med lavendel i.

Rosenoljan biktar
skänk af soligt Shiras
bruna lemmars härlighet,
medan ambran diktar
om hur kärlek firas
långa kyssars evighet.

Bleke man, då mista
skall jag allt det sälla,
som till sol min ungdom haft?
Offra till det sista,
bägarn från mig ställa
rågad än af lyckans saft.

Ja, jag skall — skall följa
hvarje möda orka
som en tjänstekvinna får.
Dina fötter skölja
med min salfva, torka
dem med oprydt, oredt hår.

Än en stund blott stanna
låt mig i portiken
till mitt ungdomslifs palats.
Rosenträd så granna
jag vid gårdens diken
såg ej förr från denna plats.

Mina tärnor skalkas.
Silfvermortlar stöta
kärnorna af röd granat.
Snart till trappan nalkas
läppar honungssöta
månskenstimmans lekkamrat.

Hvita dufva, vingen
lyft och här på armen
kuttra nu din afskedssång.
Högt cymbaler klingen,
fyllen hela barmen
med er vällust än en gång.

Nästa stund, den ljufva
salfvan tömts. I stycken
skålen! Lifvets lycka slut.
Rusa mig, du drufva,
bländen mig, I smycken,
än en kort och säll minut!

Den enda trogna.

m sorg och saknad kunna skörden mogna,
för skäran snart stå redo mina år.
Du enda älskade, du enda trogna,
du som allen min längtans törst förstår,
kom, bleka drottning, som bär dödens namn
och låt din vallmo vissna mot min famn.

Slå dina tunna armar kring min midja
och sug med kvällskall läpp min andedräkt
omslingra mig som höstens murgrönsvidja
den bjälke hon i trånsjukt famntag täckt,
och kyl med ditt af daggen däfna hår
min oros sveda och min ångests sår.

Hör, tomt likt bjällror sorla alla röster,
och tystnad lurar på mig som på rof.
Du lifvets sol, som röd går upp i öster
och väcker dagens önskan och behof,
jag bidar natten, och ren hör jag svag
en klang af hvilotimmans vesperslag.

Som grumligt vatten svika alla blickar,
och klang af falska mynt ha alla skratt.
Mitt hjärta tidens trötta vaggsång pickar
likt uret, som man vid en sjuksäng satt.
Som dödsmärkt barn mot täckets leksak ler,
jag lifvet ser men ej det fattar mer.

Så kom du höga, som jag aldrig glömt
vid vännens arm och älskarinnans sida,
du som jag älskat brinnande och ömt
sen först jag lärt hvad lefva är, hvad lida
och släpat dygnets ked af om och om,
du enda älskade och troгна kom.

PÅ FJÄLLET.

Du, mina dagars öde, stärk
mitt uppsåt och min vilja,
täcks ängslans sot och tviflets värk
ifrån mitt inre skilja.

Lik fjället, som jag stiger mot,
gör själen hög och värdig
och dock som björken vid min fot
så senigt stark och härdig.

Kring bröst, där längtan blott haft bo
med ångesttankars vimmel,

svcp bergets middagsklara ro
mot solblå vinterhimmel.

Bred hällens hårda, hvita sköld
kring sjukt och sårbart sinne,
och kyl min känsla med den köld,
som bor på frosthöljd tinne.

Och liksom än mot kvälln dess topp
i sol och glans ses glimma,
låt mig ock vänta utan hopp
men ljust min aftontimma.

DEN FÖRSTA LYKTAN.

Just nu den första lyktan tänds,
hur ångestfullt den brinner!
Men själf jag vet ju, hur det känns,
när återsken ej finner
ens längtans röda skymningsbloss.
Oss tärer samma plåga.
Det finns ett band emellan oss,
du kvällens första låga.

Du efter ljus ej tända än
tycks vilsegånget spana,
så vännens öga söker vän
på skum och oviss bana.

Nu dystert dagens tinningrand
af dunklets svepduk täckes.
O, natt räck mig en brodershand
ty ensam jag förskräckes.

Det långa mörkret förestår.
Hur hopp och drömmar flykta!
Farväl, ty nu du gensvar får
du kvällens första lykta.
Nu lågorna från hus till hus
ge bud om fröjd och trängtan,
det är väl tusen syskonljus
men intet för min längtan.

YARSEL.

Den stunden, den tunga klockan
slår tolf för min dag och mitt dåd,
och slut är den sista dockan
af lifvets gyllene tråd,

då hur bittert de snyfta och sörja,
som stå vid min hufvudgård,
jag ensam och vägvill skall börja
min tyngsta mest ovissa färd.

Och ensam och utan ett sköte,
som kan dölja min ångestgråt,
skall jag gå till oanadt möte
på obeträdd, okänd stråt.

Mot solar för lysande bjärta
att mitt öga vid dem kan se,
mot mörker, så svart att mitt hjärta
i det krymper samman af ve.

Mot sånger så höga och spröda
att jag deras klang ej förstår,
mot tystnad och ro så döda
att ej jag dem bära förmår.

KVÄLL I SKOGEN.

Nu sjunker soln vid skogens rand
och skymningssuset saktar,
du hjärta, som till fjärran land
och fjärran lycka traktar,
se, hur i ro nu hvarje gren
och hvarje grässtrå domna.
Hvi hjärta skälfter du allen,
när alla bladen somna?

Du poekar, att en salighet
hvar stund skall dig beskära,
och väntans visa ödmjukhet
vill aldrig den du lära?

I sömn den stora skogen lugnt
nu bidar gryningsstrimman.
Du hjärta, som än slår så tungt
tag rast till morgontimman.

ÅTER.

Alltså den smärtan kunde domna
trots allt sitt vilda sus och larm,
också den sorgen kunde somna,
som en gång helt fyllt upp min barm.
Den sista dyningen förrunnit,
en nattens suck i årens sand,
af våg, som brusat och försvunnit
blott snäckskal ligga kvar på strand.

Men åter lika ljust och blått
som förr en vår är hafvets vatten,
jag åter hoppas, åter sått,
jag vet det gror i juninatten.

Du hårda lif, du rika lif,
hur dina träd af frukter digna.
Jag räknar ej; tag eller gif!
Jag lika fullt vill dig välsigna.

DRÖMD IDYLL.

När man är helt ung föraktar man idyllen. Dess kvällslandskap med den långsamt dalande solen bak skogskantens grönska och den fredliga sången af de små vågorna i ån, som aftontrött slingrar sig fram mellan de daggiga ängsvallarna, är något alldeles för stillfärdigt för ens oroligt klappande hjärta och det unga blodets önskningar om stormiga upplefvanden och svindlande lycka. Passionens brandröda aftonrodnad med häftigt framsusande, sönderslitna skyar eller tragediens dystraste septemberrätt med kulet månsken på stormigt vatten, det är den första ungdomens drömda landskap, de enda omgifningar, som riktigt passa för den *stora* lidelsen, den *stora* smärtan, och hvad man nu allt kallar detta bull-

rande med pukor och tam-tam, som man älskar, när man är ung. Senare blir man både mer anspråkslös och mer kräsen i sin smak. En liten kvast ängsblommor kan glädja en mer än en hel tropisk trädgård, men då skall också buketten vara utan ett missljud, i aktsam stämning knuten af ett hjärta, som förstår, med häggkvistar, som betyda vårlycka, daggekåpa, som betyder delad ro, samt först och sist den hvita syrenen, den nordiska kärleksmelankoliens ljufva blomma . . .

Men denna bukettt skall man också få i sin hand i det enda rätta ögonblicket — den är ömtåligare att passa in bland dagens timmar än att finna platsen bland rätterna för en sällsynt läckerhet vid en högtidstaffel. Helst bör den i hemlighet vara smusslad på ens skrifbord — men icke upptäckas, förr än när arbetet börjar gå trögt och de tråkiga tankarna komma. Då njuter man den rätt med all dess skönhet och dess symbolik och känner hela lyckans tacksamhet mot den varsamma och fina hand, som knutit den.

Är man ensam, får man binda sin bukettt själf. Under de gångna åren har jag beständigt på resor och ströftåg samlat idyller åt mig själf. Det vill säga: så snart jag funnit någon vrå af världen, där allt, sol och stuga, atmosfär och bohag hade

detta ömtåligt avvägda samband, som gör att man trifs, har jag gömt bilden däraf i min fantasi, som andra resenärer gömma fotografier i sin kappsäck. En fruktträdgård, på hvilkens af blomblad hvita vägrökar min dröm tyckte om att lustvandrade, en sommarsval slottssal, där min tanke fann sig väl framför den gotiskt stela och intagande helgonlegenden på den gamla spiseln kakel, landskap och interiörer, allt har jag samlat, som andra samla porsliner eller solfjädrar — jag har samlat dem för att i dem få en tillflykt i min längtan, en fristad i min sorg, ett alibi, dit jag kunde fly undan, långt bort från verkligheten.

När det hela blir för dumt och för tråkigt och människorna för ledsamma med sitt buller och sitt split, sluter jag ögonen och strax är jag långt borta. Jag är i någon af mina idyller, står i en vårgrün bokskog vid Rhen bland solväfven under det lätta, ljusa löftetaket eller hör i mitt öra den värdigt lättjefulla kadensen öfver en genuesisk slottgårds klassiska springvatten. Och det angenämaste sällskap har jag med — naturligtvis unga damer. Idyllen är ju strängt taget intet annat än en ung kvinnas söndagsdräkt.

Olyckligtvis äro dessa unga damer icke lika mycket att lita på som deras omgifningar. De

kunna göra en elaka spratt och ens idyll kan lika plötsligt vara krossad som en såpbubbla, omildt vidrörd af en tanklös lekkamrats finger.

För att undvika sådana missöden har jag nu diktat mig en idyll, som ej finns på någon af verklighetens kartor. Jag har diktat ett hus i ett diktadt landskap. Det är en ljusmålad träbyggnad med gröna fönsterluckor, en smal förstusvale, genom hvilkens blå- och hvitmålade spjälor äppelblommen faller in med kvällsvinden, och stora fönsterbräden, till hvilka svalorna komma tidigt i gryningen och väcka mig och min älskade med sina otåliga morgonrop. Lindarne och syrenerna stå så tätt kring stugan, att deras grenar rassla mot rutorna, och min älskade kan från sitt fönster bryta den hvita blomklasen, som hon sätter i sitt skärp, sedan hon smågnolande fäst upp sina tunga flätor. Står jag på tröskeln skyggande med handen för ögonen mot sommarsolen, ser jag genom trädgårdens fruktträdshvalf blomsterlandens lejongap och riddarsporre på ömse sidan om gången, på hvilken sorlet af min älskades klädningsfäll mot sanden hörs som en sång, hvilken helt fyller mitt hjärta. Längre bort ligger en gårdsplan, där katten sofver i sanden vid det rinnande brunnskalet, och några tomma vagnar stå fränspända och dammiga,

gifvande en ljuf visshet af, att alla resor äro slut, och man är riktigt lyckligt och väl hemma. Sedan taga de gröna ängarne och de gula rågarne vid, med höga ax och blommor kring den smala dikesrenen, där man går mot aftonen med hufvudena tätt nära hvarandra. Sist inramas hela dalen af en skogsås med några stora och lugna linier — det är äfventyrlandet, dit man kan gå på upptäcktsresa efter osedda gömmor med pyrola och linnéa och orörda, bruna tjärnar; det är stängslet mot omvärlden.

Invändigt har huset samma leende ro och samma ljusa stillhet som landskapet omkring. Där äro de gladaste rum med idel lustiga och landtliga bohag. Men mest muntrar all målningen därinne, ty det finns knappast något från väggar och tak ner till trappans ledstång och räckverk, som icke är struket i ljusa, men ej bjärta färger. Jag kan så väl se, hurudan han var den sorglösa, tretioårs fyr, som kommit med sin färgpyts och gjort målningen, halft artist, half vagabond, — veka ögon men militärisk mustasch — med mycken glädttig sång och en vacker, omedvetet vemodig dröm om lyckan inom sig. Och han har målat alla dessa smeksamma ornament och alla dessa omotiverade blomsterfestoner, medan han hvisslade

en sentimental visa och tänkte på något helt ungt flickebarn med ohejdadt skratt och blanka ögon.

Sängkammarn är ett riktigt litet brudgemak, med öfverfyllda blomsterkorgar på väggarne och två ljusblå slingor, som man ser hvart man blickar. Vid taket, öfver de hvita herrgårdsmöblerna, ända till spegelramen, öfver allt slingra sig de två ljusblå linierna, förfölja hvarandra, mötas och famnas. Köket har en luft af gammaldags folkberättelse med den målade bågen och kogret öfver flickornas fällbänk, det brinnande hjärtat på dragkistan och de i rosor hopflätade nämmen på skåpets dörrflyglar, och den lilla spiseln, i hvilken man ser de eldröda glöden ifrigt spraka mot den blänkande kitteln, kommer en att tänka på rodnande flickor, höstsägner och stekta äpplen.

Men inne i den långa salen, där de stora pingstliljorna blomma, står husets tidmätare. Det är intet af de moderna stadsuren, som med sin nervösa, brådskande gång jäktar våra lif i feber, och kallt och obönhörligt som en hjärtlös allmoseutdelerska minuterar ut vår glädjes njuggt tillmätta timmar. Nej, det är en gammal moraklocka med rostiga lod, och dess tunga pendel påminner oss om tiden saktmodigt och vänligt, som vår gamla mor, som halft icke näns att störa vår lycka.

Ända till det skymmer, sitter min älskade vid sin väfstol och väfver rutor, brokiga som mina tankar, och bård, röd och klar, som hennes egen trofasthet, och vid fönstret har jag lagt mitt pappersblad bland krukorna med Geranium och Balsamin och leker drömmande i hop svårmodigt lyckliga rim. Men när solen sjunker, kärlekslyckans stora, lugna sommarsol, stiger min älskade upp från sin väf, och leende tar hon fram ett spel dockkort, med hvilket hon lekt som barn, och med de små korten lägga vi en lång patience, som aldrig vill gå . . . Men när så sommarnattens halfva skymning faller in i rummet, när tystnaden hörs som sång och blommornas doft får en hemlighetsfull sötma, sträcker jag min arm om hennes lif och hviskar:

Min älskade, en dag har gått,
en dag vi fått som gåfva.
I sina ljusa blomsterslott
ren fjärlarne sofva.
Den yra sländan i sitt bo
har redan gått till ro.

Min älskade, ditt hufvud lägg
emot mitt hjärta sakta.

Nu solen sjönk bak skogens vägg.
Jag vill din hvila vakta
och vyssja ögontrösten min
i hvita drömmar in.

Min älskade, en dag har gått,
en dag vi skola sakna,
låt, Herre, oss när natt förgått
med solen åter vakna.
Mitt hjärtebarn, som tänkt sig trött
emot mitt bröst, sof sött!

* * *

Sådan är min drömda älsklingsidyll, och den borde jag lefva mig in i, ty i den är allt diktadt, och intet kan sålunda störa dess stämning. Det är först när man är barnslig nog att äflas att vilja gifva sina drömmar verklighet, som allt det kommer med i spelet, som förbittrar våra dagar: missförstånden, sveken och sorgerna. Hvarför då också envisas att binda sin inbillning vid staden, där man bor, och människorna, man möter, när man i sin hand har nyckeln till alla fantasiens riken, till alla de sollysta lyckoland, där allt är hand i hand

utan en söndring och utan en missuppfattning som grumla de gröna häckarnes och de blommiga fältens högtidsro.

Och dock, du verklighetens egen nyckfulla och nödbjudna lycka, gå icke min dörr förbi. Det är blott därför, att du icke kommer och jag är ensam, som jag leker med bilder och syner och med dem söker besticka min längtan. Kom blott, och jag skall offra för dig mina vackraste fantasier, ty jag vet väl, att den lust, du gifver, är så mycket starkare än mina drömmars som stål är starkare än vax, och till och med i ditt kval finns en eggelse, som berusar. Så kom, du lifvets egen trolska, saliggörande och sönderbrytande lycka, och jag skall lägga på ditt altare alla mina diktade idyllers fredligt doftande blomster-skörd.

ÄNGLAR.

Min dröm har med sitt dunkla och dock så klart seende öga skådat många änglar, många bland himmelens vingade folk, stadda på sina färder kring världen, farande fram öfver tysta vägar med nattvinden, skjutande upp lästa dörrar med den fjäderlätta tryckningen af en fingertopp och trädande in i människornas boningar för att tända deras lyckas och smärtas offerljus, för att strö öfver kammargolfven de lifvets och dödens örter, som dofta fröjd, ofärd och förtviflan.

Med hjärtat öfverfullt af salighet har jag sett kärleksängeln Asraël, som med flygande purpurkappa och saffransgul sandal kommer, när bröllopsmusiken själfberusad slutar i ett skrik, när vinet brusar öfver kannans guldkant och rosenknopparna

brista i blom och blodröda domna mot koppar-skålens grepe. Då kommer Asraël lättfotad, men med hufvudet sjunket mot axeln, som tungt af den lycka, han själf fördelar, med tårad blick under darrande ögonhår, och han skuggar sitt ljus med handen, så att blott ett skimmer, rödt som en bruds rodnad, lyser fram mellan hoppresade och smala fingrar.

Men jag har också i namnlös, förstenad ångest sett Tanatos, dödsängeln, med ett brus som af storm i knäckt vass långsamt skrida in genom min dörr. Förgäfves, liksom ett barn sträcker händerna mot riset, sträckte jag händerna mot dig, du stumma, bleka sömngångare, som blundande fullgör ditt värf, pressande din svarta mantelsnibb hårdt emot ditt bröst, mot det hjärta, där ensamt ditt kalls gåta finnes tydd, och den första, förvånade afskeds-smärtans tårar ligga än och tindra som salt dagg på dina hvita liljor.

Och du obönhörlige Mikael, det stängda paradiset's ängel, hur ofta har jag icke hört din hårda hand slå lyckans dörr i lås bakom mig och mött dig, obeveklig med ditt eldsvärd, framför den tröskelsten, som jag velat gifva år af mitt lif för att åter en gång få beträda. Hur jag harmades och snyftade, du värdigades icke en gång svara,

men i det orörliga leende af förakt, som låg kring din slutna mun, förstod jag tydligare än af allt annat, hvarför grinden till mitt Eden stängts, och jag å nyo stod ensam, ensam på allfarvägen bland hjulspåren af alla de vagnar, som lastade med blommor och frukter farit förbi, medan jag drömde bort min ungdom i svalkan af den lustgård, som aldrig mer skulle öppnas.

Men också barmhärtigare änglar hafva korsat min väg eller i de vakna nätterna nalkats min hufvudgård — Malorah, minnets ängel, sagoberätterskan i kjorteln med de evigt skiftande färgerna och strimmorna öfver sidenet, hon hvilkens anlete man alltid glömmet för hennes stämma, som af tiderna som gått gör en sång, nyckfull med sol och skugga som aprilvädret, och hennes syster Sorrana, glömskans ängel, det sjuka sinnets vårdarinna, med den svarta duken på sitt gråa hår, de svarta ögonen, hvilka som grumligt vatten intet återspegla, en evigt förhoppningsfull moders mjuka händer, och sina trösteord, hvilka gifva förbränd jord hopp om ny gröda.

* * *

Men alla dessa höga änglar, de komma och gå som de själfva vilja, och min bön har ingen makt att betvinga dem. De gifva sina gåfvor af nyck och nåd, och för dem är jag blott en af de oräkneliga, som hoppas och klaga, och de märka knappast mitt brännoffer, hur högt jag staplat det med min längtans och mina drömmars blomster-skatt. Hur skulle jag då kunna betro dem mina sorger? Endast de stora, högtidliga ögonblicken äro deras, men jag längtade efter en ängel, högre än jordens barn med deras osäkra sinnen och dock med ett systerhjärta för mina små bekymmer, för min skymnings undran och mitt uppvaknandes svårmod, en biktens ängel, med så mycket minne kvar af världen, att hon hade ro att lyssna och dock den uppenbarade visdomen för att trösta. Och jag har funnit henne, — i bild står hon ännu den dag i dag vid den himmelska orgeln på bröderna van Eycks altarbild från Gent.

Det var en brännhet sommardag, då jag i timmar gått ensam på Berlins gator. Redan på morgonen hade jag känt ett tungt missmod i djupet af mitt inre — som man skymtar en dunkel botten under ett ljust vattendrag, och för hvar timme, som gick, blef det klarare och starkare. I solskenet stickande och kvalmiga hetta larmade

storstadslifvet förbi i all sin hast och oskönhet. Rundt kring mig drefvos de tusen människorna mot förvärfvet och nöjet, och jag drefs med, och för hvar minut kände jag mig mer fläckad af de andras låga glädje och små omsorger. Så kom det öfver mig ett oemotståndligt behof att fly, att rädda mig själf till någon fridlyst plats, där tystnaden sjöng mitt eget väsens sång och jag kunde höra min egen längtan susa. Och jag flydde till Berlins yppersta tempel, till det gamla muséet, där van Eycks änglar sjunga, som aldrig det sjungits i någon kyrka, dessa änglar, till hvilka jag alltid kommer som till ett möte, med klappande hjärta och obestämbart hopp, och från hvilka jag alltid skiljes med ett afskeds saknad.

Inne i det lilla rummet, där taflorna förvaras, var det svalt och stilla. Sommarsolen sken där inne gul och dämpad, och jag kunde i ro drömma och fråga framför mina änglar, som hängde där lika sjuttonåriga som alltid, med samma uttryck af evigt oberörd och själfberusad andakt öfver sina ansikten, och samma oförblekneligt klara färger öfver de styfva släpen och de af silfverhäktor sammanhållna mantlarna. Århundradenas nöd och töcken hade ej förmått förmörka den blå luften, som böljar i de stjärnhvalf, dit deras blickar se in,

och ej den flyktigaste skugga af världens missmod och bitterhet hade lagt sig kring läppar, ständigt darrande i bönhörelsens lycka. Och det var, som jag ett ögonblick hörde den för alla andra oförnimbara musik, som de utförde kring sin himmelska orgel, sopranernas klingande strålfod, som klar steg högt, högt, gigornas lärkrop och orgelpunkterna, som sammanbundo det hela med sin tvåtaktiga följd af djupa och dröjande toner — en gregoriansk morgonhymn för heliga munnar och invigda instrument.

Jag lyssnade länge och stilla, och medan jag stod där kommo ord, hviskande och halfhöga, som när man ber i enrum, på mina läppar.

I änglar, som ensamt Jan van Eyck fått se och bilda af, jag nalkas er med klappande hjärta och jag skiljes från er i sorg. Och dock, hur skullen I kunna hafva något ord för *mig*, den världsliga orons och de jordiska begärens son, resenären, som med vägdammets ännu häftande vid kläderna uppsöker er.

Medan min längtan gör sitt vanmäktiga knäfall djupt här nere, finner er sång utan en tvekan vägen för sin himmelsfärd. I som stån där uppe i morgonsolen på trappans öfversta steg och i edra

händer hållen silfvernycklarna till de stängda salar, som vi evigt drömma om utan att få se, hur skullen I vilja se långt ned till gatusorlet, där jag färdas bland töcken och bekymmer.

Endast den yngsta af er alla, hon som står vid orgeln, som låter stråke och giga hvila utan att spela med i de andras kör, ensamt hon gifver mig något hopp.

Som för att väcka henne ur hennes tankspriddhet och återföra henne till den andaktens hänryckning, som gripit er alla, har hennes äldre syster manande och lätt lagt sin hand på hennes skuldra.

Men svara mig, du den yngsta af Jan van Eycks änglar, du, som jag älskar att kalla Lilith efter den första längtande mannens brud, svara mig, låter du gigan hvila och stråken drömma i din hand, därför att du ensam hör jordens sång klinga för ditt öra, därför att du ensam än så tydligt skönjer människornas klagan, att du ej kan tänka på att spela himmelens pris?

Lilith, är det så, och om det finns inom ditt bröst ett rum för oss och våra sorger, som äro små, men dock de som fylla och fräta *våra* år, så hör också mig; lyssna till mig, och gif mig ett godt ord på färden, icke därför att jag förtjänar

det, men därför att min dröm om en ängel med ett systerhjärta är så brinnande.

Så bad jag, men Lilith stod där med stråke och giga, som ej gjorde tjänst, och hennes ögon logo detta sällsamma, halft vemodiga leende, hvilket en kvinna, som oförmodadt blifvit lycklig, ler, när hon i kretsen bland till lycka födda systrar minnes en nödställd barndom.

* * *

Men natten sedan jag bedt denna bön kom Lilith mot gryningen åtföljd af den äldre syster, som lagt sin hand på hennes skuldra. Halft ogillande och motvilligt, som blott för att se till, att Lilith ej allt för länge skulle dröja sig kvar i den stoftets luft, dit en allt för stor ömhet drog henne, tycktes denna äldre syster följa — och hon vände sig bort, mot natten, mot den morgonrodnad, som redan fyllde hennes hjärta, fast den för andra än ej brutit fram ur den bleka östern. Som genast färdig att flyga från en ort, där hon ej hörde hemma, stod hon med pannan lätt lutad mot fönsterbågen. Jag fick aldrig se hennes ansikte.

Men Lilith satte sig vid min hufvudgård, och hon såg på mig så stilla, med ett leende af så

djupt förstånd, att jag ej tyckte mig ens behöfva tala. Hon kände alltsammans, mina lönlige förhoppningar och mina bäst dolda missräkningar, saknaden, lidelsen och oron, de tusen drömmarna om lyckan, hvilka glittrade och föllo inom mitt bröst som de sollysta dropparna i ett springvatten, mitt hjärtas hemlängtan mot ett osedt land, alltsammans kände hon.

I stället för att bikta betraktade jag henne med en ljuf känsla af förtrohet; och nu först märkte jag, att hon var snarare ett barn än en ung kvinna, ett förvuxet barn med ett par ögon tindrande af hänförd och brådmogen uppenbarelse. Det styfva gyllene ornatet tryckte och tyngde hennes spensliga gestalt, hon pressade de tunna armarna mot den späda barmens gullstickade duk, och stråke och giga lågo som fallna ur trötta händer mot hennes knä.

Ändtligen begynte jag att tala, och med ens brusade som en strid ström af frågor från mina läppar. Jag frågade förvirradt, våldsamt och oupphörligt, lik en man, som i ett främmande land plötsligt råkar en anförvant.

»Lilith, ängel och systerhjärta, svara mig! Hvarför är mitt lif så tungt att lefva? Hvem har valt ensamheten till min enda och ständiga följe-

sven? Hvarför äro stigarna så många, att min väg aldrig korsar *dens*, som helst jag borde råka? Hvarför komma de orätta orden på min mun, när jag skall gifva den lösen, som går rakt till ett hjärta? Hvarför är min törst efter lifvet så stark, att jag grämer mig öfver hvar likgiltig stund, som går, som efter en stöld från lyckan? Hvarför skola åren och årens stormar taga bort alla våra förhoppningar och slita sönder våra lif?»

Lilith lyfte gigan och drog med stråken en enda sjungande ton.

»Om du visste, hur många gånger den varit brusten, innan den kunde gifva den klangen,» svarade hon, och rodnande, som blyg öfver att tala, fortsatte hon: »Men jag är blott ett barn, den yngsta af alla änglarna; jag förstår allt, men jag kan intet förklara . . . Men jag skall bedja för dig hos de två af våra bröder, som veta mest . . . Jag skall bedja för dig hos Asraël. Om han vill, skall han lära dig allt som en ljuf lek. Lifvets mening skall sjungas för dig, klart och stilla som din moders sång, och du skall njuta åren som doften af en ros, hvilkens blad blott långsamt lossna och falla af från kronan . . . Om han bara vill, den vackra, den trolska Asraël! Men vill icke han, skall jag tala om din stora oro för

Tanatos, dödsängeln, den bästa, trognaste och visaste af oss alla!»

Men i detsamma hon sagt detta, hörde jag suset af systemns klädningsfäll, och jag förstod, att den goda timmen var öfver. Var det soluppgången, som bländade mig? Ett gyllene sken skar genom mitt rum. Jag hörde en lång, klingande ton, som af en silfverpil från en båges stålsträng — och bort for Lilith, böjd mot sin äldre syster, som åter manande lagt sin hand på hennes skuldra.

Var det en dröm eller var jag vaken? Nu flammade morgonrodnaden röd mot mitt fönster. Jag kände att min kind var våt, och tunga lågo mina händer mot mina ögonlock. Och jag upprepade, utan att lyfta fingrarna från ögonen: »Ja, Lilith, ängel och systerhjärta, bed för mig hos Asraël, men vill han ej komma, så gå till Tanatos! Han kommer nog; och hvarför skulle jag då lefva? Men — helst hos Asraël!»

J KLOSTERTRÄDGÅRDEN.

Helt och hållet behärskad af den gamla biskopsstadens dom och omgifven af klostergångens hvalfbågar låg klosterträdgården djupt nere mellan murarna, en ljus fläck af sol och grönska mellan de tunga, brunrå stenmassorna. Katedralen öfver-skuggade den med sin koromgång, hvilkens brokiga fönster på gräs och gångar kastade bleka afspeglingar af kapellernas färgdunkel och öfverdö-nade den med sina klockslag, som bjödo alla andra stämmor att tystna. Klostergången å sin sida om-gaf trädgården med en grafkyla. Ty därinne i hvalfven låg grift vid grift infattad i stengolfvet med de latinska inskrifternas namnord halft utplå-nade af år och fotsteg, och här och hvar stodo upprätta mot innemurarne vårdar med bilder af

katedralens donatorer och välgörarinnor. Lands-
grefvar och riddare stodo där på posto för den
yttersta domen med blottade hjässor, händerna
framt knutna kring fästena på de sänkta klin-
gorna, och som värdelösa käril hade de kastat
till sina fötter de vapenfält, som varit deras lifs
högmod. Deras hustrur med håret doldt under
hufvorna lutade sig mot deras axlar i det sista
behovfet af beskydd. De höllo korsen mellan
upprätta händer, som man håller ljus påtända
för en lång vaka, under hvilken det gäller att ej
somna in, och de liljor de ansat i sina blom-
sterbäddar vissnade mot pärlsnörena på deras släp.
Vid fötterna på både man och fru lågo älsk-
lingsdjuren, kamraterna vid jakten och spinn-
rocken, stöfvaren och vindthunden, allvarsamt blic-
kande upp mot sitt husbondfolk och bidande som
de. Men all denna stämning af död drog med
mursvalkan utöfver trädgården. Öfver kloster-
gångens tak sprang till sist fram en flygel af Mi-
noriterklostret med gluggarna till de hvita cellerna,
i hvilka då och då en blek panna eller ärmen af
en brun kåpa skymtade, dystra mot sommarsolen.

Det var idel allvarliga omgifningar, och än-
dock lefde den lilla trädgården af alla krafter sitt
spirande och lustiga sommarlif, lättsinnigt oberörd

af grannskapen. Ingen sträcka af himmeln tycktes så djupblå som fyrkanten öfver den, ingenstädes brände solen med så fruktsam styrka, mognande körsbären kolsvarta som moriska ögon och pressande fram kådan ur stammarna som en hemlighetsfull, söt saft. Steglitsor och hämplingar kvitterade långt in i kvällningen utan att låta sig störa af klockringning och vesperslag. Sländorna fladdrade som brokiga silkesändar ur en mässbrodererskas härfva öfver de solgula gångarna, och bina hängde tunga af honung vid rosenstånden. Ty rosor funnos därinne i hundratal, på stammar och häckar. Och som de blommade! Icke såsom det höfdes mellan trons och försakelsens hus med offrets förblödande eller undergifvenhetens bleka färger, nej med hela det utslagna lifvets fullhet, yppigt och blossande, röda som de sugit de i hvalfvet begräfne riddarnes hjärtblod, hvita, mjälla och rodnande, som ville de än en gång låta återuppstå de döda borgfruarnas ungdom.

Det var midt i den heta middagstimmen, en ovanligt kvaf julidag. Präster och munkar hade uppsökt rummens svalka. Endast två män sutto i trädgården, där lindarna bildat ett skuggigt tak kring den gamla brunnen, hvilkens vatten speglade St. Nicolaus, han, som själf af en helig videbuske

brutit den slagruta, med hvilken detta klara källsprång hittats.

De två männen voro båda unga, och dragens likhet sade, att de voro bröder. Båda hade de dessa afsmalnande ansikten under hvälfdade pannor, dessa spensliga lemmar, dessa smala och magra händer, som redan de tidigaste afbildarne skänkte grubblarne, drömmens och det inre lifvets män, och dock hade skilda banor danat dem olika. Ty ett är studerkammarens tärda men liffulla blekhet med blickens och uttryckets förmildring och munnens leende af i godo vunnet herravälde öfver alla förmögenheter, ett annat klostrets hvita hy af späkt kött och cellens ångest inför världslighetens blott med hård tukt skrämde vilddjur, alltid på lur, färdigt att öfverrumpla sitt byte i hvarje timme af vapenlöshet och vanmakt.

Af den gamla tenngjutarens båda söner, hade den äldsta Sebastian latiniserat sitt namn och i Deventer studerat de goda vetenskaperna för Johannes Agricola. Sebastian var en två och tretti års man med ett regelbundet ansikte, behärskadt af ett par djupa, bruna ögon, hvilkas milda svärmod värmdes som ett handslag, när de betraktade någon, lätt tårade ögon med den smärtsamma glansen i dagens sista, flyktande ljusstråle. Hans åtbörder

voro dämpade. Han lyfte varsamt de smala fingrarna med rörelser, som när man vänder bladen i en dyrbar bok eller tager en sällsynt ört ur herbariets förvar upp mot dagen. Han var smakfullt klädd i en humanists halft ridderliga, halft andliga dräkt.

Den andra af bröderna Johannes var en tio år yngre. Han hade stannat i hemortens kloster och piskat skuldrorna blodiga, men ej tankarna lydiga. Hans ögon voro ej som broderns. Nej brännande med en stickande blick lyste de plågad och hemlöst öfver det bleka ansiktet. Han bet i underläppen som man biter i ett syrligt blad, och det var feberns otålighet öfver stämmans tonfall och de hackiga åtbörderna. I sin vårdslösa dräkt halfåg han på bänken, och sträckte ut armarna i solljuset, som han frös midt i denna kvävande hetta.

Efter långa års bortvaro hade Sebastian i dag återkommit hem, och de båda bröderna hade för att samtala slagit sig ner vid brunnen. Sebastian ville veta allt som under den långa skilsmässan händt i den gamla fädernestaden vid den gula floden. Mången arbetsdag i Deventer hade han sett teckna sig i margen på sin bok dess slingrande gator med de bräckliga grå husen, böjda

samman liksom orkeslösa människor, som hviska i hvarandras öron. Han var outtröttlig i att fråga och erinrade med kärleksfull enträgenhet om alla nu döda eller åldrade ansikten, som korsat deras barndom. Johannes svarade kort och motvilligt med tydlig afsmak för att tänka på dessa hvardaglighetens förhållanden och minnen och började i stället utfråga brodern om skolan i Deventer. Då blef först Sebastian riktigt varm om hjärtat, och utan att bry sig om det tydliga ogillandet i Hans' ögon började han ifrigt tala om de goda vetenskaperna, som spredo ett nytt ljus öfver jorden, om alla de antika skrifter, fulla af vishet och behag, som dagligen uppgräfdes ur glömskan, visande, att äfven om hedendomen ej af Herran fått nåden att känna Kristus, den dock anat och förberedt hans ankomst och utsatt en mängd frön, som äfven kunde gifva de kristna en skörd med fulla ax och närig gröda. Men ingen kunde bättre lära allt det, än Johannes Agricola. Hans undervisning lärde en först älska böckerna och älska den sköna, härliga världen...

»Älska den sköna, härliga världen,» Johannes som blott väntat ett tillfälle att komma med sin gensaga, föll in med sin lidelsefulla, skärande stämma, »men det är ju den rena paganismen. Finns

det en af kyrkans heliga, som ej vändt sig bort från världen med fasa och ångest? Akta dig, Sebastian, den som älskar världen, den älskar också synden.»

»Men tror du då verkligen, att allt detta ljufliga ikring oss, som spirar, blommar och lyser, människornas ögonfröjd och sinneströst, att det kan vara idel pest och besmittelse?»

»Och du, du med all din lärdom, vet du ej, att skönheten är den farligaste snaran, den onda jägarn satt för våra fötter, giller af silkestråd, men som ändock likt blacken af bly tynga oss djupt ner i den svarta sumpen, och djupare än. Du har då aldrig riktigt betraktat kvinnan.»

»Kvinnan!»

»Ja! Hvad är hela världen annat än hennes skönhet och hennes synd! Vi säga ju också fru Värld!»

»Du ordar om henne, som om hon ej vore en af Guds kreatur?»

»Jo, Gud skapade henne, men ögonblicket därefter svek hon Herran för Djäfvulen. Du har väl hört legenden därom? Icke?... Jo det var på natten efter den sjetta dagen, då Gud lät Eva vakna upp till lifvet. Skär och hvit, den

vackraste och farligaste honungsblomman i paradiset, lyfte hon sig på höfterna upp ur grönskan och log åt sig själf i källdraget, som vätte hennes fotblad. Och hon började pryda sig med de blå blommorna på ängen och de blänkande stenarna i sanden, och hon ref de gyllne bären från buskarna och kramade deras saft mot sina tänder, till dess hon tröttnade på alltsammans, blå blommor, lysande stenar och söta bär och såg sig om efter någon ny och lustigare lek. Då först blef hon varse Adam, som sof i den djupa ekskuggan, och hon kände, att hon hatade honom, därför att han sof. Just i det ögonblicket kom ormen slingrande på sandgången, och Eva tjusades af hans lysande öga och hans blanka fjäll. Hon tog honom med sina barnahänder, lade honom mot sitt bröst och tryckte hans gadd emot sin mun. Så sög hon blundande och länge giftet, starkare än Edens frukter, och under den smekningen blef hon kvinna . . . Först därefter väckte hon den, för hvilken hon skapats och som hon bedrog före den första kysen . . . 'Vak upp Adam' — hviskade hon — 'se Eva är född, din maka, som skall lära dig älska världen.' Ja, fortsättningen känner du, hur hon kysste honom, tills också han ledsnade vid de blå blommorna och de söta bären. Taggar önskade

han, blodsdroppar och tårar, och ingen frukt blef honom bitter nog.»

»Ja, det är en legend,» sade Sebastian fogligt, »och som man ej behöfver tillägga någon kanonisk sanning.»

»Men en legend, hvars sanning jag ser bestyrkt hvar stund, som går... Hon är världen, och hvad är det annat än hennes kön, som vi prisa, när vi kalla den skön? Skönt? Hvarför nämna vi rosen och persikan sköna? Därför att de erinra oss om färgen på hennes kind och dunet kring hennes mun! Hvarför skulle eljes våra ögon dragas mot de flyende molnens former eller mot vikens vågiga inskärning i sanden? — Alltsammans är hon. Hon födes och åldras med årstiderna. Det är hon, som i våren kallar oss med den första blommande grenens slag mot fönsterblyt, dragande oss mot skogens korsvägar, till okänd lycka och dåraktiga tårar, det är hon, som sjunger med dufvokuttret i sommarsolen och rusar med det jäsande cidret i hösten, och som en häxa med sällsamma sägner och signerier fyller hon om vintern asksörjan i ugnen och sängvärmern under bolstern med sina drömmar... Med sin fruktdoft af njutning och sin krydddoft af förgängelse går hon öfver allt, lik den Diana i Ephesos du vet, som

hade hundra bröst, men mer än hundra lockelser och laster i hvart.»

Han tystnade ett ögonblick. En lätt vindstöt drog genom träden, men från gatorna och torgen ikring klosterträdgården kom med den fallande svalkan ett gladt eftermiddagssorl, höga flickskratt och rytmen af dansande steg.

»Hör du henne?» Och Johannes fortsatte än vildare. »Hör du, det är fru Värld. Hon älskar det höga skrattet, som sticker likt en knif i våra bröst, och hon älskar att dansa med uppskörtade kläder som Salome för Herodias för att stjäla från oss sans och fattning. Hör hur hon jublar. Hon vet, att hon är kejsarinnan, som har Cæsar själf till träl. Unga händerna rifva sig till blods för att slita tisteln från hennes stig, och gamla ryggar krökas för att plocka kiselskärfvorna från hennes fjät. Och ingen tar henne vid håret, kastar henne i stengolfvet, och fläker henne med piskan, slyna som hon är.»

Johannes tystnade och blundade. Sebastian, som med stigande beklämning hört dessa lidelsefulla ord, så välbekanta från hans ungdom, smålog sorgset och medlidsamt. Men han förstod, att alla inkast här voro strödda på hälleberget, och han

svarade med ett försök till skämt öfver Pauli välbekanta ord.

»Hvad du är långt ifrån mig, Sebastian! Har du då aldrig tänkt på ordet kyskhed och mätt hela dess innebörd af sval frid och djup ro. Ensamt fjället med sin soliga klarhet, i hvilken intet jordiskt grummel finns, tyckes mig kunna jämföras med dess höghet... Å Adams ensamma sömn i paradiset, då han som en herdegosse hvilade bland sin hjord, och hans hjärta ännu var rent, som daggen i gräset, där han låg... Och den inre kampen, hvarför misskänner du den? Äfven om man dukar under, och segerpalmen faller ur ens hand, finns för den gode stridsmannen förlåtelsens lön... Dock hvarför tala mer härom. Våra vägar äro skilda åt. Du längtar ut i världen, jag ser det på hvarje min i ditt ansikte och hör det af hvarje tonfall i ditt tal... För dig har ännu icke masken fallit, bakom hvilken spetälskan fördöljer sig... Gå då, kanske kommer också den timman, då en nerböjd man vänder åt hit för att få skygd mot världen och sig själf. Till dess — farväl broder!»

»Farväl Hans,» och djupt rörd slöt Sebastian den yngre brodern mot sitt bröst, men med stel blick och sluten mun ref denne sig lös. Han

vinkade farväl med sin tunna, hvita hand och försvann mot kyrkan.

Sebastian blef ensam. Skymningen hade fallit på, men utan vemod, utan att dämpa trädgårdens berusande sommarlif. Nej nu, när allt åter andades upp med svalkan, sjöngo fåglarna än ljufligare, och rosorna doftade än starkare. Med en suck gick Sebastian ut genom portalen, ut på gatan för att uppsöka sitt härberge. »Några hundra rader Virgilius och en kanna vinum Rhenanum till nattdryck skola förskingra min sorgsenhet,» mumlade han för sig själf, men inom honom fortsatte dock Johannes' ord att ljuda i den solljusa kvällningen. Hur stod ej ännu broder mot broder, och hur länge skulle det ej dröja, innan den goda läran från Deventer, att människan hade rätt att fröjdas i det bo, Herran satt henne, vunne jorden?

Förströdd såg Sebastian sig ikring. Längs den smala gatan gjorde dagens idoghet sin sista möda. Frukt- och grönsakskärrorna drogos från torget af de lurfviga hundarna i sina selar, spridande mellan husen en doft af örter och bär. Vid bageriets lucka, kring disken i slaktarens porthvalf stodo ännu försenade matmödrar med sina korgar, och djupt nere i den mörka verkstaden slog den gråskäggige skomakaren vid sin hornlykta ännu

några pluggar i en sula, innan han gaf sig själf lof att fira sonnabend. Ty det var lördagskväll, och redan började helgens grupper af skämtande och sysslolösa samlas under den löfsirade skylten på krogens förstuga.

Detta skådespel så precis likt sig sedan Sebastians barndom satte åter jämnvikt i hans sinne med sin bild af människornas outrotliga lifslust. Som för att riktigt handgripligt få motbevis mot broderns ord, började han betrakta alla kvinnor, som gingo förbi. Det var långa led af helt unga flickor, dansande fram, arm i arm med blottade ljusa hufvuden och blommor instuckna vid gördel-spännena. Man kunde ej tänka sig något klarare än deras pannor, intet renare än deras ögon. Sebastian såg på dem med en gammal gudfaders förtjusning. Men när det kom någon ensam kvinna, litet äldre, med mera medvetet lif öfver blicken, och djupare ömhet kring munnen, suckade han för sig själf: »Ja, du har ändock rätt, bror Hans. Hon är världen, och det är just därför som jag önskar mig henne till bästa vän och käraste kamrat, ej för sinneslyckans skull, ehuru också den är en himmelens gåfva till tröst och glädje, men därför att man först med sin hand på hennes skuldra kan lära sig riktigt älska och förstå världen . . .

Det är ej» — han fortsatte halfhögt för sig själf — »ett hem jag vill ha och ej barn. Ty hem, det har jag sett, blir alltför lätt själfviskhetens makliga ide, i hvilket alla stora uppsåt domna i dvala, och jag vill vara en ordets resenär, som bor på härberget, alltid färdig att fara och förkunna. Och barn kan jag ej önska, ty mitt hjärta är allt för fyllt af de nya tankarnas faderskap för att rätt kunna älska dem. Men en kvinnohand önskar jag, en kvinnohand, som aldrig låter mig glömma den varma strömmen af det lif, hvilketets milda lära det är mitt värf att sprida . . .»

Så hviskade Sebastian för sig själf på väg till härberget.

Men Hans hade gått in i katedralen. Därinne hade också skymningen kommit, dömernas tunga, brunröda skymning, svårmodig, ljuf och villsam som skogsdjupets, gifvande hjärtat det yttersta af sorg och det oändligaste af förhoppning. Det var inga människor därinne, men alla de afbildade figurerna på duk, i sten och trä fingo i halfdunklet ett sällsamt lif, som ville de med läppar, krusade af vunnen kunskaps leende, meddela de oinvidga de tydda gåtornas hemlighet.

Hans gick fram och åter i de halfskumma skeppen, som med sitt eko återgåfvo det trötta

och det otåliga i hans steg. I ett litet sidokapell brann framför en Mariabild en ensam silfverlampa, hvilkens röda låga flammade och ängslades i skymningen. Till den gick han småleende som mot en bild af sig själf. Sakta föll han på knä, och med ansiktet i sina händer hviskade han: »Maria, du enda utvalda, se, också jag är som den lilla silfverlampan, hvilkens röda låga snart förbrunnit, och jag tackar dig för branden, som förtär mig . . . Jag är som urnan, hvilkens salfva förrinner omärkligt men säkert genom den osynliga sprickan, och jag välsignar dig för det sår, för hvilket jag får förblöda. Men allra mest välsignad vare du, för ditt förbarmande med mig, därför att du gifvit mig denna gränslösa vämjelse vid mig själf och världen, som är ett tecken på, att jag öfvervunnit det värsta och snart blir kallad bort.»

SÅNG FÖRE NATTEN.

Du älskade kom ut på min balkong!
Än brandgul öfver taken står en strimma
af sommardagens heta solnedgång.
Låt oss då bida hand i hand den timma,
då Venus' stjärna tändt sitt bröllopsbloss.
Som barnen hänryckt vända funna skatten
förr än de tro den sin, låt också oss
med hviskningar och visor vänta natten!

Nu dämpas långsamt gatans glamm och gny.
Sordin får sorlet från den långa raden
af åkdon susande längst dimblå aveny.

Det kvällen är som söft den stora staden,
och i dess kvafva stillhet högre röst
få alla blodets önskningar och drömmar,
och bundna själar, öfverfulla bröst
i feberoro skaka sina tömmar.
Som fordringsägaren sin gäldenär
nu nöden mönstrar lyckans färd vid gasen,
men nöjets hymn i gäll diskant än skär,
fast hatets anmarsch mullrar doft i basen.
Och det är lust mer rusande än vin,
och det är åtrå starkare än döden,
i detta sorl af honungsdruckna bin
från snyftningens och skrattets mänskoöden.

Ser du med pannan mot sin fönsterkarm
i vindens ruta på det gråa huset
en ensam man, som blickar ner med harm
på kvällens yra karnaval i ljuset?
Det är den ringaste af en million.
Hans pulsar drömma om ovädersnatten,
som sopar undan med sin hämnds cyklon
det fräcka guldets och de stolta skratten.

Hans mun har törst till allt i våra glas,
till våra gästabud och älskarinnor,
juvelens trollglans, sidensläpens fras
och barmens blomsterdoft hos fina kvinnor.
Hur önskar han ej blixten som förgör!
Hans hjärta dunkar med den dofva takten
af dessa vilda steg, som skrämmt man hör,
när nödens brottsling släpas bort af vakten. —
Dock, bleke broder, kanske skeft jag tydt
i dina anletsdrag den mörka vreden,
och du är svärmarn, drömmande på nytt
om mänskosläktets evigt sökta Eden,
om dessa lyckoland med kära namn
för sagans mun och för poetens lyra,
till hvilkas ankargrund i vindlös hamn
hvar släkt sin längtans farkost velat styra:
Utopia med solig söndagsro,
Arkadia med visans instrumenter,
det gula Atland, evig ungdoms bo,
ack, alla dessa ljusa kontinenter,
som drömmens sjökort lagt som lyckans värld
i solblått haf med gräns af blomsterlängder.
Ack, också jag har ställt min pilgrimsfärd
i brännhett hopp till deras gröna ängder.
Gladt skämtet ljud kring broderssämjans bord,

skallmejan ljuft bland herdelyckans kullar,
idyllens dröm jag fann där verkliggjord,
Schlaraffenland af marzipan och bullar
bjöd världen synen af en syskonked
i julens ljufva stämning af försoning.
För alla lyste samma christmasträd,
och alla gäspade i samma boning.
Men liksom bergsbon från en yppig dal
tillbaka längtar till det vilda fjället,
till alpens isbrant lockande och hal
och det af snöskred ständigt skrämde tjället,
så längtade till jordens sorg och tukt
de lyckliggjorda ut från paradiset.
På nytt de åto syndens bäska frukt,
blott för att ängeln med det höjda riset,
dem skulle jaga åter till den jord,
där frid ej trifs, där lyckan vinnns på lottning,
men stora underbara lösenord
gå fram ur ångest, sorg, ur synd och brottning.
Ej blomsteroffrets vän, nej Kain är
vår stamfar. Och med svett blott plogen fårar
motsträfvig mark. Allt fagert jorden bär
har spirat upp ur skam, ur blod och tårar.
Så, bleke broder, ändtligt väx till man!
Med svärdet lifvet möt och ej med kryckan!

Förbrinn, som hvarje ädel ved förbrann, —
en gosses leksak är din dröm om lyckan.

Nej, just så brokigt som i afton drif,
just så jag vill din Cæsarspira prisa,
du stolta, oberäkneliga lif
med obekymradt trots och orättvisa,
mér öfverraskande än trollkarlns hatt
med dödens granris trådt af bröllopsföljet,
och ädelstenens oberörda skratt
för blek och knuten hand i bettlarhöljet.
Jag vill dig prisa för att rosens tagg
är just så hvass som hennes kronblad röda,
att aldrig brister läkedomens dagg,
men heller aldrig hjärtesår, som blöda.
Jag vill dig prisa, därför att din brygd
är stark som ingen trolldryck af Locusta
med hög bornyr af öfversinnlig dygd
och giftig bottensats af jordisk lusta.
Som jättebruset af ett vattenfall
i nattens drömmar dämpadt till en susning,
hvar morgon åter döfvar med sitt svall
af tusenstämmig fasa och berusning,

så vild och stor, en sång man ej förstår
till döden klingar du i hvarje åder,
du som förlossar, när du hårdast slår,
men som med smek och kyssande förråder.

Hur höga, utan bäfvan, orden gå
ifrån min mun, när denna sång jag diktar.
Ack, innan hanen gal, skall kanske slå
min svaghetsstund. Den bästa kämpe sviktar
i ojämn strid. Hur mycket mera jag!
I går för smärtan klagade min visa,
i morgon blir jag säkert lika svag,
men låt i kväll mig lifvets gudom prisa
med trettiårens hela fulla glöd
ej blott för lyckans sällhetsfyllda skänker
men ock för allt det hårda, som du bjöd,
och som af barnet gjort en man som tänker.

Jag tackar dig, o lif, att du mig födt
i stam, från hvilken smärtan ej vill skiljas.
Hvar gnista hån som mig har därför mött,
stärkt själens kraft och härdat har min viljas.

Det vågsvall från Jordanens klagoälf,
hvars vemod väller i mitt väsens botten,
har lärt mig mäta världen och mig själf
med egna kraf och med de egna måtten.
Jag tackar dig, att du så fort mig bragt
det dödens frö, som skall mig allt förklara,
så världen blef liksom en älskad trakt,
från hvilken nästa dag man nödgas fara.
Jag tackar dig, att du mig gaf till sist
den stora smärtan med sin tunga lära,
först den inpräglade i hjärtat visst,
att denna låga jord kan plantor bära,
som kronorna långt högre lyfta opp
än rötterna i mulln förstå. Mitt öra
sen dess har ständigt genom tingens lopp
ett sällsamt välljudseko kunnat höra
ifrån ett okänt solens, sångens land.
Så lif, med sorg ock ur min dorska daning
som safven ur en stam vid solens brand
du pressat djupa evigheters aning.

Min älskade, säg har du blundat till?
Ack ja, poeter komna rätt i tagen

ej tystna lätt, men nu jag sluta vill,
och du blir fri från vers — för denna dagen.
Du storögd ser på mig som du förstått!
Har du en själ? En själ, som ängsladt brinner,
lik min? Säg, eller är det undran blott
hur alla dessa ord och rim jag finner?
Nå lika godt! Jag älskar dig ändock,
om ock du skrattar blott åt mina griller,
pupillens solväf, flätans bruna lock
mig hjälplöst snärjt i dina fina giller.

Jag har din hand i min, din blick i min,
och hvart ditt hjärtas slag mitt hjärta följer,
och dock min själ ej tränga kan dit in,
där du ditt väsens hemlighet fördöljer.
Du leker barnsligt och du världsvist ler,
hvad du är svag och farlig, ljuf och bitter!
Jag spørjer om och om, men vet ej mer,
än att, så länge du här hos mig sitter,
all denna ström, som brusar högt förbi,
den lifvets flod, hvars vågsvall aldrig tryter,
med måttlös lycka och förtviflan i,
ock genom alla mina ådror flyter.

Jag älskar dig för att jag ej dig tror,
för att med dig jag måste le och gråta,
för att på dina tunna läppar bor
all lifvets himmelska och hemska gåta.

Se aftonstjärnan kallar oss till sängs,
jag vill dig älska, som jag älskar lifvet.
En svärm af stjärnor snart på fästet trängs
till fröjd för skalden och det unga vifvet.
Och midt för fönstret Karlavagnens char
till hämtning står. I den man blott får åka,
när genom eld och vatten gått man har
för att hvarann en sommarnatt få råka.
Upp, älskade, till ljusa strålars värld.
Hör, hur kristalliskt bröllophymnen spelar
till svindlande och öfverjordisk färd.
Mot blekgrå gryning stjärnbeströdda selar
först föra oss till jorden ner igen.
Och kind mot kind vi skola ljufligt domna,
när dagens smärta gryr för jordens män,
men stilla himlens sälla stjärnor somna.

BALLADER.

EN MUNKS VISA.

Döm ej min lefnad efter skalet
och årens tomma tidsfördrif.
Jag ej förnött, om jag haft valet,
vid bok och pergament mitt lif.
Ej klostercellen blifvit världen,
där jag min lefnads skepp förtöjt,
och denna arm för svag för svärden
med möda sig med pennan nöjt.

Döm ej mitt lif af mina skrifter
och studiemödans små bestyr
men efter tankens krigsbedrifter
och drömmens vilda äfventyr.

Ja, döm det efter Cæsarmakten
i blodets traktan och begär,
och af den starka, heta takten,
som alla mina tankar bär.

Ty ej finns dåd i sång och sägen,
hvars flamma icke mig har bränt,
och ingen gärning så förvägen,
att ej dess rus af fröjd jag känt.
Ej stridshäst jag till kamp sett springa,
som ej min dådlusts önskan bar,
och ingen skida gömt en klinga,
hvars fäste ej mig frestat har.

Därute brokigt böljar lifvet
i vildt och ljufligt raseri,
hvi blef ej mig det också gifvet
att få förgås af lust däri —
Att spira som de friska skotten
på lifvets träd i otämd kraft,
och tömma få till drägg i botten
den fyllda bägars starka saft.

Nu kommer åter vemodskvällen,
på nytt en sång jag diktat slut
om livvets fröjd, och än i cellen
jag sitter fångslad som förut.
Jag diktar visor och legender,
där hvarje strof en längtan är,
men döden först den drycken sänder,
som släcka skall mitt lifs begär.

KEJSAR KARLS VISA.

Barbe Blumberg, min älskling, fagraste mö
i Brabant,
min ålderdoms åtrådda blomma.
Din barm jag vill med smycken beströ
med hängen af guld och demant
och fästa på jungfrupannan den fromma
min kejsarkronas röda rubin,
men din gråt vill jag dricka som kosteligt vin.

Barbe Blumberg, du blifver den grannaste brud
i Brabant,

se kejsaren låter dig sända
af flöjel och mård en brölloppsskrud
med guldsydd, pärlsirad kant.
Så skynda från sångbok, sömnad och slända!
Till fest dig pryd i klädkammar-loft,
men din sorg är mig kär som blomsterdoft.

Barbe Blumberg, din fader är död. — Ej man
i Brabant
skall dig från mitt hjärta skilja.
Ren nalkas i natten mitt svarta spann.
Doft dunkar på dörrn min drabant.
Ej världen har skydd mot kejsarens vilja.
Ren facklorna blänka i svalugång,
din suck blir mig ljuf som fågelsång.

Barbe Blumberg, förglöm både hem och mor
i Brabant.
Se hingstarnas hofvar slå gnistor.
Glöm svennen, som innan till kriget han for

dig gaf för sin sista slant
din ring. Du finner i kejsarens kistor
mång bättre klenod till bröllopsståt —
Barbe Blumberg, jag törstar efter din gråt.

IWAN OCH GAWIAN.

De redo genom en pingstgrön skog
herr Iwan och herr Gawian,
när soln i aftonskyar drog
bak bortersta bokträdsraden,
och lärkan sin skymningssång slog an
bland alla de gröna bladen.

Det steg en doft af slån och hägg,
som aftonsvalkans stillhet väckt.
Herr Iwan log uti sitt skägg
och klappade gångarns manke.
I hjälmen lyste fjädern käckt,
han sjöng sin vårkvällstanke.

»Jag hörer ur fjärran en kvinnokör,
det är hundra tärnor vid slända och söm,
som bida min färd, medan dagningen dör
och om mig sina visor sjunga.
Jag är riddarn som famnas i bön och i dröm
af hundrade armar unga.

Så vill jag min ungdom för vinden strö
som doften af slån och hägg uti pingst.
Mitt hjärta vill utaf jubel dö
i vårens blommande tider.
Framåt, sträck ut min stegrande hingst
mot all sommarns lycka jag rider.»

Nu töcknet steg kring blad och bark,
och dunklet kom från skogens rand.
Herr Gawian såg ner mot mark
och sökte i suck sin lisa.
Hans tygel gled ur håglös hand,
han sjöng sin vemodsvisa.

»Mig nått ock en fjärran kvinnosång,
men en *enda* kvinnas stämma jag hört.
Hon gnolar om mig hela kvällen lång
och i drömmen mig ser vid sin sida.
Jag har redan min lycka till stugan fört
och har ej mer att förbida.»

Så sjöng på ridt genom pingstgrön skog,
då vårsoln sjönk, ett riddarepar. —
Mot all drömmarnas lycka Iwan drog,
men Gawian sorgmodigt tänkte
på lyckans vemod då vunnen den var.
Och kring båda sig vårnatten sänkte.

EN PSALM.

Jag ber till Dig i mitt betryck,
du Gud, som skänker friden.
Den kväljer mig, min lefnads dryck
och allt för tung är striden.
Ty, Herre gör barmhärtighet
och från mitt bröst försvinne
den ängslans eld, som flammar het,
och i ditt skygd slut inne
mitt ångestskrämnda sinne.

Mitt hjärta har ej något bo,
ej tanken hviloställen.
Hvar gryning önskas kvällens ro
och gryningen om kvällen.

Mot villans alla väderstreck
i fåvitsko jag jäktar.
Om ej du ångestkåpans veck
ifrån min skuldra häktar,
i våndan jag försmäktar.

Ej världens sång af synd och skratt
mig frist och andrum unnar.
Jag törstar både dag och natt
att dricka ur dess brunnar.
Jag vilse gått till döden trött
på vägarna de skumma.
O Herre, i mitt dorska kött
all lustas larm förstumma
och mina synders summa.

Snart till min tröskel nalkas skall
med svärd, som brinner, döden.
Se Herre, för din fotapall
jag böjer knä i nöden.

Så af din stillhets olja gjut
på ängslans vreda bölja
och låt den ro och frid till slut,
som dina skaror följa,
min dunkla lefnad hölja.

EN ÄDLINGS VISA.

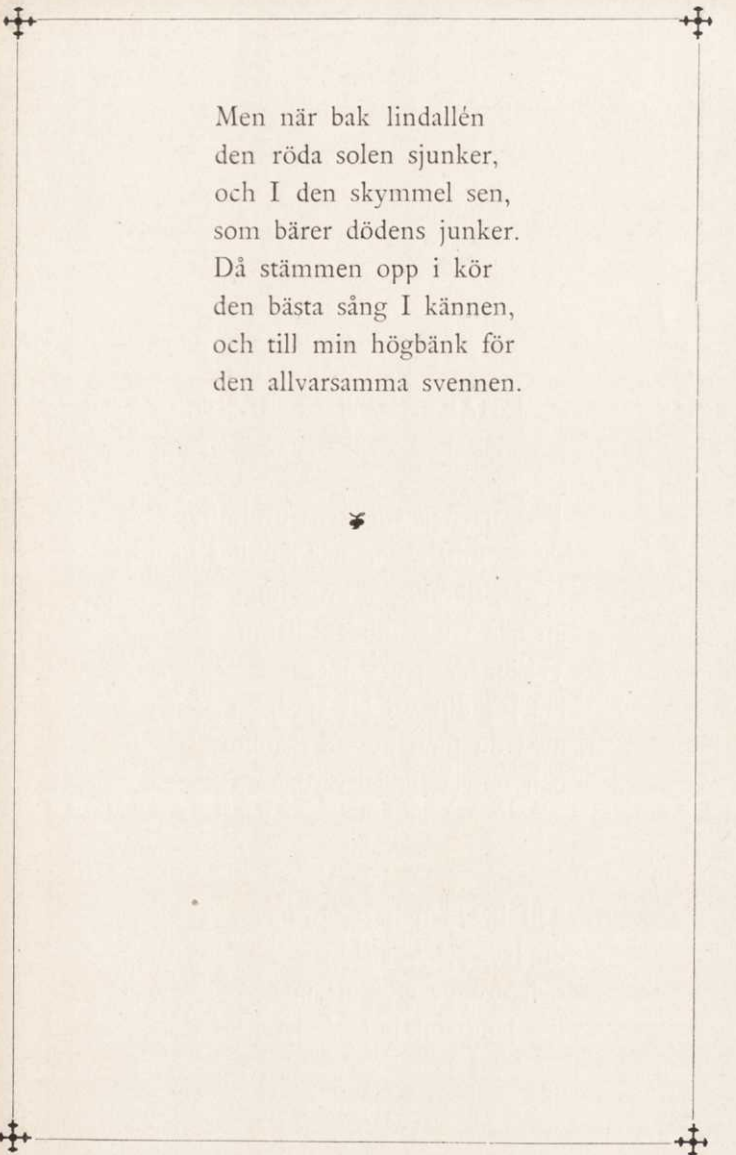
Nu kommer döden snart.
Jag hör hans maningstecken.
Jag kan det skönja klart
i rynkorna och vecken
kring blick, som tärt sig trött.
Dock skräck jag aldrig kände.
Väl så kom! Väl mött
min allvarsamma frände.

Du smådräng kom och tänd,
min slottsals alla facklor!
Du stallare från länd
spänn arbetsforans skacklor.

Med kostbart muskotskal
låt krydda and och ripa
och lyft ur källarsval
min äldsta Moselpipa.

I spelmän lustigt slån
Gagliard på gigans strängar,
I blonda tärnor gån
till örtagårdens sängar.
Lägg röda rosenblad
till doft i spiselflamman,
musköters kanonad
förkunne högtidsgamman.

Bred hyenden på bänk
af dammast och af sammet
och lyft från väggfast skänk
välkommorna ur dammet.
Jag efter höfviskt bruk
vill hälsa hedersgästen
och klädd i gyllenduk
begå den sista festen.

Men när bak lindallén
den röda solen sjunker,
och I den skymmel sen,
som bärer dödens junker.
Då stämman opp i kör
den bästa sång I kännen,
och till min högbänk för
den allvarsamma svennen.

CHASTELARDS SÅNG.

Nu efter stormens brottning
mitt skepp når ändtligt hamn,
Maria, Skottlands drottning,
du bär Guds moders namn.
Välsignade, jag tänkte
må jag ditt val bli värd,
men du först kyssar skänkte
och sen ett bödelsvärd.

Till brädden helt däroppe
du lyckans vin slog i
och droppe efter droppe
göt långsamt ljuft däri.

En drottningens lust var branden
i drycken dunkelröd,
och trånsjukt skälfde handen,
när du mig bågarn bjöd.

Men onådsdryckens råga
dess raskare du gaf.
Snabbt göt du skam och plåga,
som åt en brukad slaf.
På en minut till randen
stod brygden svart af död,
men då ej skälfde handen,
när du mig bågarn bjöd.

Du stoltaste furstinna
som Stuarts spira vägt,
du är dock blott en kvinna,
som i min famn jag ägt.
Jag haft till leksak håret
i dina flätors gull,
och af min tand syns spåret
i drottningnackens hull.

Fullbordas skall hvad skrifvet
uti min stjärnbild står.
Jag tigger ej om lifvet,
om bleka, tomma år.
Min vilde dröm din bila
må gärna skära af,
mig lyster länge hvila
i gräsbevuxen graf.

Ren bullrar bödelsknekten,
jag hör hans dofva steg.
Röd rodnar morgonväkten,
ljus blir min sista väg.
Med sång jag går mot målet
i fröjd som mot din famn,
och hädar under stålet
ditt och Guds moders namn.

DE DÖDA.

I Sankt Gotthardi korkapell
i gamla biskopsstaden,
där linden hvar Johanneskväll
mot murn strör blomsterbladen,
vi ligga huggna uti sten,
jag och min enda kära,
vi slumrat nog i sekel ren
med hjärtana helt nära.

Vi älskat, lekt och sörjt vi två,
vi ax och agn fått skörda,
till dess en mars vi sutto grå
och buro ålderns börda.

I hyllans timglas rann all sand,
surt blef vårt vin i skålen —
så rycktes svärdet ur min hand
och utur hennes nälen.

Än balsamin och laktuk gro
i gafvelns fönsterburar,
där dag och år vi haft vårt bo
bland fästningslika murar,
och i vår ungdoms trädgårdsgång
bland humle, slån och fläder,
än klingar unga stämmors sång
i vårens milda väder.

Men långt från lifvets lust och larm
tätt vid hvarandras sida
vi slumra djupt — jag mot min barm
tryckt svärdet i dess skida,
och lutat mot min pansarärm
det brustna vapenfältet —
Hon hoppets bok med korsprydd perm
och lilja stel i bältet.

Men allas mästare till pris
inunder våra stoder
är mejsladt Adams paradiset
med sina fyra floder.
Från urnorna de välla klart
i sommarstilla drömmar,
de sorla lätt och underbart
de fyra helga strömmar.

Men grönskande står Jesse rot
emellan stilla flöden.
Dess grenar skugga jordens klot.
Och alla mänskoöden
bli gyllne blad och röda bär
i ändlöst kvistverks vimmel,
men högre alltjämt kronan bär
mot okänd zeniths himmel.

EN SAGA.

Långt bort i Armorikas gröna dalar
bland lärkträd och idegran,
där i speglande damm kring tinnar och svalar
hvit simmar sommarens svan,
står ett murgrönsslott med kupiga salar
och af gripar burens altan.

Där bodde prins Doon, han som gäckats af trollen
och fått en docka till brud,
men en docka lefvande hel och hållen
med rosig och hvithylt hud
och en lekfull fot under purpurfållen
på sin släpande sammetsskrud.

Den klaraste tår kunde dockan gråta
och le det skälmskaste skratt.
Det gömdes en dunkel och dårande gåta
i blicken, som tindrade matt,
och hur smältande kunde ej stämman låta
i smek, när det skymde mot natt.

Ja lefvande var hon från hjässan till hälen.
Ej prinsen såg ödets hån,
men gick så lydigt i kärleksselen
som nånsin en konungason.
Han aldrig förstod, att af ståltråd var själen
och hjärtat af hyfvelspån.

Sin drottning med kyssar och vårbloom han väckte
och söfde henne med sång,
hans tankar blefvo ett tjänande släkte
bak släpet kring hennes gång,
hans drömmar trånande svenner, som räckte
sin rökelse dagen lång.

Dock stundom det hände, när elden i hallen
blef aska och vemod till sist,
att lutan, plötsligt ur fingrarna fallen
låg glömd mot prinsessans vrist,
och vid hennes fot satt prinsen på pallen
så blek, som han kärestan mist.

Det hände, när samman de lekte i slupen,
som sländor svärma i glam,
att prinsen i ångest fick hopsnörd strupen,
och drömmande undersam
han stirrade stum mot grönskan i djupen
på kvällsljus, speglande damm.

Städs tårar och skratt kristalliskt klara
gaf prinsessan sin konungason.
Prins Doon fick aldrig sitt hjärta förklara,
förstod aldrig ödets hån,
att han hade till brud en docka bara
med hjärta af hyfvelspån . . .

Den spefulla sagan från fœernas tider
än jag hœrer i vindens sus
hvar kväll, när jag själf i svårmod skrider
på väg mot min älskades hus,
och Venus' gnistrande stjärna sprider
sitt trolska och gäckande ljus.

DAMEN UTAN NÅD.

Du sven, som möta kan på livvets väg
min smärtas dam, jag varnar dig för henne!
Om blott du sången hör af hennes steg
och genom hårets guld vid hvithylt änne
opalen ser i hennes pannbands spänne
så fly, som för en spetälsk klocka fly.
Långt bättre sarga sig mot sten och dy
mot törnena på öde tistelslätter
än skåda hennes hår och hennes hy,
som du skall trängta till i dar och nätter.

Ty har du endast en gång på din väg
fått se en skön och flyktig skymt af henne

farväl till ro, farväl till lycka säg,
ej mer du njuta skall utaf de tvenne.
»Min kärleks heta brand till döds mig bränne»
du ber, du till guds moders hjälp vill ty,
men hvarje morgon är din pina ny.
Och mull och mask bli alla världens rätter.
Du efter hennes hår och hennes hy
blott trängta kan i bleka dar och nätter.

Mitt hjärtas gråt, dryp tung som blod mot väg,
där jag en gång bland sommarns gräs såg henne.
Hon som en solros upp ur grönskan steg.
Den gud, jag glömde, som är en och trenne.
Jag glömde allt. Opaln vid hennes spanne
förtrollad var. Fort bort från by till by,
se kvällar mörkna, klara mornar gry,
men hvarje timma bjuder samma etter.
Jag efter hennes hår och hennes hy
blott trängta kan i vilda dar och nätter.

Envoy

O, prins, min vändas tunga börda väg.
Min lefnads allt för bittra nöd du känne,

och när jag dött till dina svenner säg:
Låt oss madonnans förbön be för denne,
som för en dödlig kvinnas hår och hy
spelt bort sin själ i svarta dar och nätter.

LANCELOTS SÅNG.

Ginevra, kung Arthurs maka,
du som tog och förödde mitt lif.

Nu minns du i höstlig vaka,
att du nämnes en annans vif.
Nu hör jag dig smekande sjunga
för den, som du kallt bedrog,
förbannad vare din tunga
och blicken, som bjöd och tog.

För dig var jag blott en drufva,
som man griper en törstig stund,
man suger saften den ljufva
och kastar den sen från mund.

Jag var en drufva ämnad
till vinet i heliga Graal,
nu ligger i mullen jag lämnad,
ett visset och kastadt skal.

Först miste jag gyllene banden,
som min moder kring lansens fäst,
när i lönn jag tog drottningehanden
fast konungens vän och gäst.
Sen miste jag gyllene ringen
som Enite smidt kring min arm,
den brast fast i världen ingen
mig sett mot Ginevras barm.

Sist miste jag rosenreliken,
som själf från Jordanen jag gömt.
Den låg vissen i mantelfliken,
när drycken i botten jag tömt.
Nu stjärnorna slocknat och stegen
på stigarne släpa matt,
jag finner väl aldrig vägen
till frälsningens Mont-Salvat.

Vildt brusar vikens vatten
mot Cornwalls klippiga sten.
Blott Arthurs borg i natten
har harpspel och fackelsken.
Den dårande röst hör jag kalla
som mig i fördärfvet lät gå,
och än tindra likt stjärnor som falla
Ginevras ögon blå. —

Den som kunde i stormen bedja,
men sprungen är börens ked.
Sen mitt hjärta tog syndens städja
får aldrig det frist eller fred.
Den som vore barnet, som drömde
i vaggan vid ammans sång,
eller stoftet, som hafvet gömde
djupt nere bland gräs och tång.

EN LÄRDS VISA.

Den som vore en riddare ung och rask
i lustiga trettondagskvällen,
med narrens bjällra, ulfspegels kask
och kring skuldran den luddiga fällen.
Det binglar och bånglar från tinnar och torn.
Ren glädjen med klockslagen flyktat.
Som eko af fallen jägares horn
hör jag sång af min ungdom, som lyktat.
jag letat qvinta essentia,
jag grubblat på tingens scientia,
tills jag mist både håg och essentia.

Så kom då med aftonstjärnorna du
väninna till vemod och vaka,

o melankoliens djupögda fru,
du grubblarns och enslingens maka.
Vi som båda slutat i fjärrglasen se,
och slutat med cirkeln dra strecken,
låt oss samma ljudlösa löje le
åt siffror, mått och åt tecken.

Ty vanitas vanitatum
är allt jag funnit till datum.
Och mörker människans fatum.

Se fröjd och förtviflan som skrifna på vax,
du sett glömmas, o melankolia,
och de starkaste själarne mejas som ax
af slåttarens slipade lia.

Så låt oss då sitta och lyssna lugnt
på det enda evighetssvurna,
på mörkrets böljslag brusande tungt
ur nattens lutade urna.

Jag letat qvinta essentia,
jag grubblat på tingens scientia,
tills jag mist både håg och essentia.

KÄRLEKSDIKTER.

EN DAG.

Nej älskade, det är ej blott en dag,
som gått, när nu du knyter stum kring hatten,
det flor, som dystert skuggar dina drag,
och gråtögd går och lämnar mig åt natten.
Nej denna enda dag, som oss blef skänkt,
och hvilkens gyllne timglas nyss förrunnit,
den blef långt mer än någonsin jag tänkt,
mig tycks mitt hela lif med den förbrunnit.
Jag undrar att min puls slår fort som förr.
Hur sällsamt att mitt hår i dag ej grånat,
att alls jag lefver sen jag hört min dörr
för evigt gå i lås om allt jag trånat.
Nej, dyraste i dag förgått ett lif,
ej blott en dag! Vårt lif med all den blandning

af lust och kval, som skänkes man och vif
på deras vida, växlingsrika vandring.
Ej klockorna ringt timme eller kvart,
de ringt decennier och år. Jag kände,
hur en af lifvets åldrar gick för hvart
af dessa klockslag, som till döden sände
vår enda korta dag.

Du kom med gryningen. På samma gång
ditt skratt och morgonsoln mitt hjärta väckte,
och ännu yr af sommarnattens sång
som mot en dröm mot dig min famn jag räckte.
Min dröm af persika, af ros och sol,
du kom då innan allt dog bort för hösten,
du evigt sökta, ändtligt funna pol,
som hjärtat sökt som barnet modersbrösten.
Passionens unga, starka Gud oss slog
till sina sälla, viljelösa trälar,
och kärlekslyckans söndagsväder drog
med storm och stillhet genom våra själar.
All verklighet försvann förutom vi,
och när förströdt vi sågo ut mot staden,
där hvardagsvimlet trumpet dref förbi

med gråa värff och tankar, hela raden,
som åt en gammal snusförnuftig bok
vi logo medlidsamt i munter täflan,
en ren Jeronimus, så öfverklok
oss tycktes mänskan med sin grunda äflan.
Blott bröst mot bröst man mening ser i allt,
och kyssar tyda gåtan för hvarandra.
Att älska, brinna! Utom det är kallt
som sten och tomt som bjällerklang det andra.
Och solen steg på himmel utan prick,
till dess den solblått zenith hann omsider.
Så förmiddagen, nej vår ungdom gick
det glada öfvermodets ljusa tider.

Men middagstimmen kom. En sällsam ro
nu dämpade det vilda ungdomsmodet
och band oss hop med mera hållbar tro
än löften blott utaf det yra blodet.
Vi sutto samman skämtande men lugnt
och dock förtroliga som midt i ruset.
Vi skalade vår frukt och rödt och tungt
än rann vårt vin utur det fyllda kruset.
Vi höllo mjukt och formbart lifvets ler

i eniga, medvetet säkra händer,
och som ett lyckligt kungapar ser ner
från slottsaltanens tron på sina länder,
mot stundens alla gåfvor logo vi.
Än sjöng vårt samlif lyckans käcka låtar,
än voro glädje, ro och drömmeri
vår middags, nej vår mandoms undersåtar.

Men tiden gick. Den första skuggan föll,
hur skrämtdt dess dunkel såg din blick jag färga
och kände handen skälfva som jag höll.
Väl soln, som sjönk, vi båda ville bärga
djupt i vårt bröst, men dit sin väg ock fann
den första skuggan med sin tysta snyftning.
Det var blott skymningen, som till oss hann,
nej, ålderdomen var det, som all lyftning
förlamar med sin långa aftons makt.
Dess mörker föll emellan våra hjärtan
med främlingskap i våra tankars takt.
Vi blefvo två inför den sista smärtan,
som förr städs varit en, ett väsen blott.
Vi kröpo hop för att hvarandra hjälpa,
för att förmå hvad ingen än förmått,

men tidens vagn kan ingen kärlek stälpa,
dess hjul det starkaste doft krossa skall.
Minns du? Vi sökte leka bort vår plåga.
Minns du? Och dock med klang af tung metall
vi hörde endast en och samma fråga
och samma svårmodstunga afskedssus
som blåst i pilar kring ett kolnadt vatten.
I staken sakta slocknade vårt ljus.
Det led mot afsked och det led mot natten.
Allt blef så tyst. Blott urets pendelslag
skar lik en rofdjurstand, som tycktes vilja
i stycken slita resten af vår dag.
Så ändtligt kom den stund, som skulle skilja
oss evigt åt. Det blef ett dödt farväl.
I själfva smärtans helgd var slocknad glöden.
Ännu en gång vi kysstes själ i själ,
och denna sista afskedskyss var döden.

Du enda kära, som en dag var min,
och hvilkens vägar jag ej längre känner,
jag vet ej hur du lefver, men mitt sinn
är dödt. Ej lifvets flamma mer det bränner.
Det flinka ryktet nog förtälja lär

dig mångt och mycket, som tycks motsatt tyda,
att ock den man som du en dag höll kär
som andra lärt sig att sitt öde lyda.

Man dig berätta skall, hur jag mitt lif
ställt lugnt och kallt som andra män och kvinnor,
om stundens framgång, världens tidsfördrif,
om skämt med vänner, lek med älskarinnor.

Ack, tro det ej! Det är ej mera jag,
ej denna djupets varelse som kräfver
det innersta. En mask med mina drag
det är, en skugga som sitt skenlif lefver
med mina ord på läppen och mitt namn.

Den skuggan än i åratat kan vandra
på marknaden förr än den finner hamn
och låtsas lefva och bli trodd af andra.

Men själens jag, min högsta längtans jag,
det lefde blott den dag, som ej tillbaka
kan komma mer — det lif, den enda dag
du gaf, du älskade, mitt hjärtas maka.

YINTERSYRENER.

Välkomna vackra snö och frost
i vinterns första timma!
Se ren kring fönsterbleckets rost
isblommor stå och glimma.
Liksom en kvast af hvit syren,
som måst i natt förfrysa,
i morgonstjärnans gryningsken
de mot mitt fönster lysa.

Förfrusen lycka från den vår,
då ungdomssällt jag hoppats,
förfrusna kval ifrån de år
då smärtans örter knoppats.

Jag sörjer ej, att I till is
han stelnat på min ruta,
att I för kulen morgonbris
ert blomlif måste sluta.

Ty vinterns vackraste syren
hvit i mitt blomglas drömmer,
och hennes väsens återsken
den hvita klasen gömmer.
En spenslig hand min slummer räckt
den fyllda lyckokannan.
Syreners svala andedräkt
mig väckt med kyss på pannan.

Mitt bröst blir fullt, min kind blir het
hur morgonstjärnan blänker!
Du trolska lifs gudomlighet,
du dräper och du skänker.
Hur många tår vid sommarns bår,
och nu af lust jag gråter,
att jag af alla sällast får
dig, vinter, hälsa åter.

I snöljus slumra stad och hus,
och öfver hvita taken
klart tindrar morgonstjärnans ljus.
Jag är af lycka vaken.
Förfrusna fröjder mån I dö,
förfrusna smärtor domna,
och vinterns vackra frost och snö
jag vill med sång välkomna.

EN SLÄNDA.

Du vackra slända, som till mig flög in,
när tyngst min längtan öfver boken drömde,
du kom med hela sommarn till mitt sinn.
Du kom och jag allt gammalt svårmod glömde.
Blott dig jag såg, min dag jag lycklig dömde,
du vackra slända.

Men bäst jag jublade, att du var min
och lifvets skänk i sång på knä berömde,
du flög den samma väg som du kom in,
du trolska slända.

All afskedsgråt i välgångsord förrinn!
Ej beska fanns i bågarn, som vi tömde.
Att du var sol, jag skugga blott vi glömde.
Flyg ljus, flyg blå, än sommarlycka finn,
välsignade, som en gång varit min,
min vackra slända.

HON OCH DÖDEN.

Hvad jag drömt om i heta nätter
af doft och af strängaspel,
nu fyller med kval och etter
hvar tigande vrå i min själ,
ty med läppar, som nyss kysst en annan
till blods i en älskogsstund,
min kärlek mig kallt kysst på pannan
och kysst mig kallt på mund.

Men, hjärta, torka tåren!
Din längtans sista brud —
Hon med mörker som hätta kring håren
och mörker kring skuldran som skrud —

Ock med läppar, som nyss kysst en annan
till döds i en afskedsstund,
skall kyssa dig kallt på pannan
och kyssa dig kallt på mund.

ACK, ATT VI VORO GAMLA.

Min älskade, ack, att vi voro gamla,
jag gammal man och du en grånad fru
och sluppe i den vilda hvirfvel famla,
där dag och natt vi kretsa rastlöst nu.
Se våra lif som aspens blad för vinden
blott evigt skälfva, skälfva utan val.
Det kallas lycka och dock ständigt kinden
af harm är het, och hjärtat sjukt af kval.
Hvarandras dar vi kunna blott förbittra,
och ändock ej vi vilja skiljas åt.
Den brusten är vår kärleks silfvercittra,
dess strängar skorra, skärande, i gråt.
Hvad bittert kan då lidelsen mig lära,
som ej den redan i mitt glas har hållt,

hvad kan det vissna rosenträdet bära,
se'n utom taggarne det allt har fällt?
Se stormens stunder ännu jag fördrager,
då jag i smuts och stoft förtrampar vild
hvad en gång lyst i stjärnljus helgondager,
min kärleks 'strålande Mariabild.
Men jag den goda timmen ej kan lida,
då skymfad känsla flammar upp på nytt,
då våra stämmor åter blifva blida,
och skam och smärta vi i kyssar bytt,
då vi det oförlåtliga förlåta
och ögon le, som knappast slutat gråta.

Tag bort din arm! Nej, älskade dröj kvar,
gif mig din mun och sedan allt må ramla,
som än af stolthet och af trots jag har.
Det finns ej hopp. Ack, att vi voro gamla,
och kunde le åt hvad oss tårt en gång,
jag gammal man och du en vacker gumma.
Vår kärlek blott en halft förgäten sång
om barn, som plågat sig och varit dumma.
Då all passionens dårande mystik,
till hvilkens vilda löften vi måst lyssna,

det heta blodets bullrande musik,
alltsammans hunnit storma ut och tystna.
Som på en skuggig plats i lä vi lugnt
från fjärran skulle höra vinden hvina
och minnets sorl ur däliden susa tungt.
Men skrattande högt öfver sorg och pina
vi med förfrusna hjärtans vinterro
och släckta drömmars visdom skulle samla
de sista kornen för vår ålders bo.
Ack, att vi båda voro grå och gamla!

TROTS ALLT.

Jag älskar dig, ty du som lifvet själf
förbränner och bedrager,
hvar kväll mitt hjärta dödsbedröfvadt skälft
och längtat dock mot dager
med hopp att okänd morgonrodnads sång
skall båda bättre tider,
och nästa dag är lika tung och lång
den plåga, som jag lider.

En hedens vildros med sin hvassa tagg
och sina kalkar bjärta
du satt djupt i mitt bröst. Den tar till dagg
allt blodet från mitt hjärta,

och dygnets längtan är den starka saft,
som gör dess kronor röda,
men jag är nöjd att mista lyckans kraft
och lycklig att förblöda.

Ja, älskade, du är trots allt mitt lif,
det enda jag vill lefva.
I stycken mina drömmars guldtråd rif,
min själ dock städs skall väfva
kring dig med tusen maskor längtans nät,
din spindel städs skall spinna
nytt garn att trampa på för dina fjät,
du enda jag vill vinna!

SLUTAD LEK.

Min älskade, allredan de förgått,
det ljusa svärmeriets veckor,
och under skämt och spratt förbi vi nått
de trygga, allbefarna sträckor,
där gadd ej tär och ingen låga bränns
i ängderna vid kärleksrikets gräns.

Vi lekt till slut vårt kärleksglams april.
För evigt stängd står gyllne grinden,
som hör dess solskenskrönta lustgård till,
och tungt på gångarna strör vinden
det hagtornshäckens hvita blomsterfång,
som var den unga vårens kärlekssång.

Vårt skämt är dödt, dödt skrattet på vår läpp.
Vi stirra stelt och skrämndt mot natten,
och luften bränns som i en ökenstepp.
Snart stå vi vid de vreda vatten,
på hvilka ödet styra skall vår färd
hän mot passionens aftonröda värld.

Min älskade, vänd ej tillbaks din blick!
Ren ängeln med sitt svärd, som brinner,
det Eden stängt, där nyss du leka fick,
ej återvändo mer du finner.
Vi måste vidare mot okänd trakt,
så bjuder i vårt blod en dunkel makt.

Se, stormen sliter videts vissna blad,
och hemskt slår vågens skum mot stranden.
Min älskade, vi måste dock åstad,
vi måste till de röda landen,
med högre glöd och hetsigare must
med okänd gråt och obepröfvad lust.

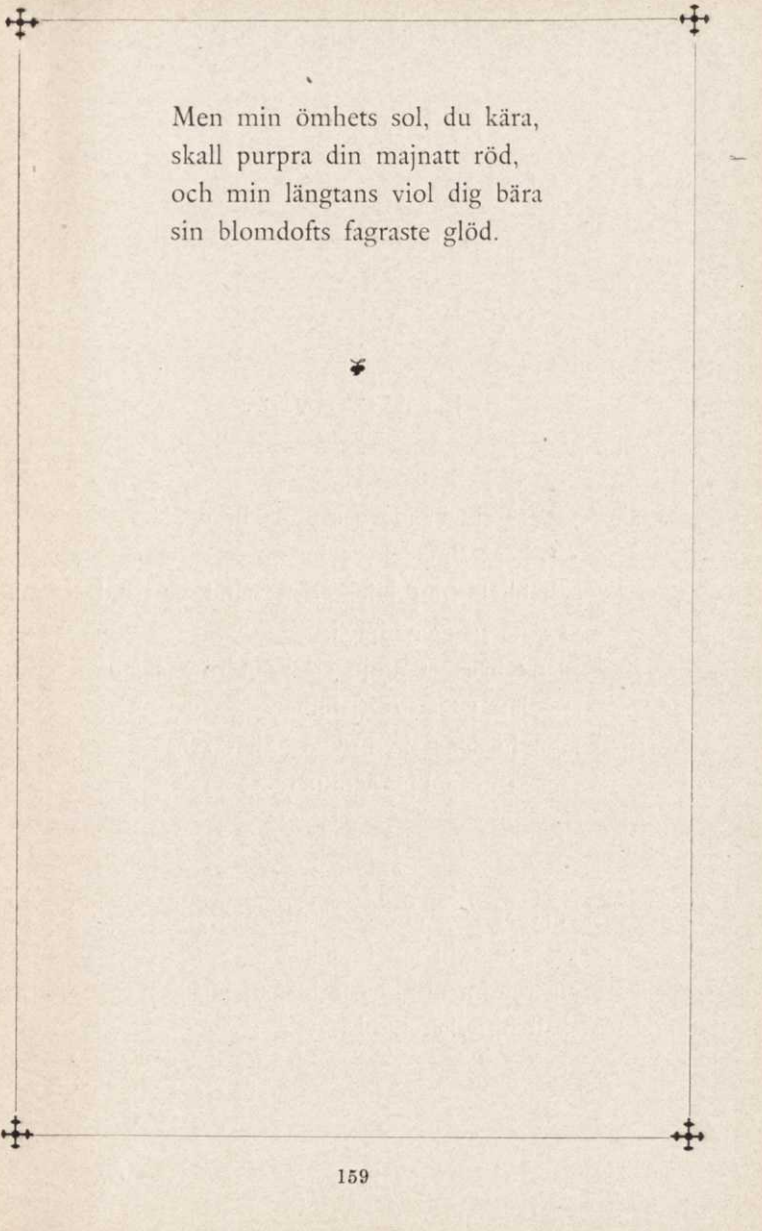
Nu skjuter jag vår båt från land, mitt barn,
den obetänkta lekens snäcka!
Få se, hur det står bi vårt leksaksflarn,
när böljorna mot bogen bräcka,
men ut vi måste, ut på dunkla djup,
om ock den brister, kärlekslyckans slup.

M A J.

I ljusa skyar går solen,
till sång blir skymningens röst,
i doft den första violen
ren slumrat in vid ditt bröst.
Ock mitt hjärta, du kära, gömmer
en majkvälls strålande sol,
och djupt i min längtan drömmen
en daggig och vårtrött viol.

Det bleknar kring blåa vatten
och blundande blomsterland,
snart dör i den hvita natten
både dofters och färgers brand.

Men min ömhets sol, du kära,
skall purpra din majnatt röd,
och min längtans viol dig bära
sin blomdofts fagraste glöd.

ETT FARVÄL.

Så slocknade vår unga brand,
så slutade vår saga,
och blick från blick, och hand ur hand
vi sista gången draga.
Bland Brustna moln ett brandrödt sken,
än bjärt på fästet flammor,
men höstens skymning höljer ren
terrassens poppelstammar.

Farväl! Gå *din* väg du! Så godt
jag kan, vill jag försöka
att vandra min. All klagan blott
skall bitterheten öka.

Jag är för stolt att förebrå,
jag är för svag att döma,
blott att vi en gång mötts vi två
ber jag som nåd få glömma.

Så länge jag ett minne fann,
hvertill jag kunde vädja,
jag tiggt, jag bedt som blott en man
kan utan stolthet bedja
för det som är att lifvet själf
och all dess sötma mista.
Mitt hjärta ängslats har och skälft,
som ville helt det brista.

Nu likbegängelsen är slut.
Vi ringt till rö den döde.
Och du är fri, fri som förut
att forma själf ditt öde.
I trängseln träd och lyckan vinn,
om du därtill har styrkan,
må blott hvar hand, som fattar din
ge dig min ömhets dyrkan.

Nej, svara ej! Gå mot det håll,
dit du dig känner drifven.
Din ömkans allmosa behåll,
så arm är jag ej blifven.
Gå tyst! Farväl! Vänd ej dig om!
Ditt väsens lag du lydde!
Den Gud, på hvilkens bud du kom,
din vandring all beskydde!

Еко.

Så länge dagens höga fackla brinner,
och rosen doftar högtid i min hand,
så länge svalan på min gård jag finner
och ängens dagg ser spegla österns brand,
så länge jag det stora offret njuter
af sol och doft, af sommarsång och glöd
så tyst som man en brud mot hjärtat sluter,
förstummad inför festens öfverflöd.
En ödmjukhetens tempelstillhet breder
sin andakts bundna vörndnad kring min själ.
Ej bröllopslyckans gyllne ord och eder
mitt öde skänkte mig som ägodel.
Du innersta, du sällsamt skygga källa,
dödt sofver dagen lång ditt vattusprång.

Med nattens svalka först du börjar välla
i tungsint välljud och i trånsjuk sång.
Du vemodshymn, som löser sig med gråten
liksom med mörkret doft af nattviol,
du är den kyss man kastar efter båten,
som för den man har kär mot fjärran pol,
en Memnonstod, men som för dunklet klingar,
först prisar soln, när hon i skyar går,
först fjäriln, när den öfver murn sig svingar,
och liljan, när förvissningen den slår.
Du är en hälsning efter aftonstrimman,
en vesperklang i ethern stannad kvar,
ett afsked ännu efter afskedstimman,
mitt hjärtas eko af den dag som var.

Innehåll.

På midten af vägen 5

Syner och sägner:

De visa och de fåvitska jungfrurna 13

Viviane 20

Vår 23

Ithaka 26

Sibyllans dröm 29

Maria Magdalena 35

Den enda trogna 40

På fjället 42

Den första lyktan 44

Varsel 46

Kväll i skogen 48

Åter 50

Drömd idyll 52

Änglar 61

I klosterträdgården 72

Sång före natten 87

Ballader:

En munks visa 101

Kejsar Karls visa 104

Iwan och Gawian 107

En psalm	110
En ädlings visa	113
Chastelards sång	116
De döda	119
En saga	122
Damen utan nåd	126
Lancelots sång	129
En lärds visa	132

Kärleksdikter:

En dag	137
Vintersyrenen	143
En slända	146
Hon och döden	148
Ack, att vi voro gamla	150
Trots allt	153
Slutad lek	155
Maj	158
Ett farväl	160
Eko	163

6000096640

Göteborgs universitetsbibliotek

